

Нам'ятайте
про
Україну!

СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY

Редкація і Адміністрація:
"Svoboda", 30 Montgomery St.
Jersey City, N.J. 07302
Телефони: (201) 434-0237
(201) 434-0807
з Нью-Йорку (212) 227-4125
УН-Союзу: (201) 451-2200
з Нью-Йорку (212) 227-5250
(212) 227-5251

PIK LXXXV Ч. 242 ДЖЕРСІ СІТІ І НЬО ЙОРК. ВІВТОРОК, 7-го ЛИСТОПАДА 1978 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK. TUESDAY, NOVEMBER 7, 1978 No. 242. VOL. LXXXV.

В Нью-Йорку відбулася сесія Головної Ради НТШ

Д-Р ВОЛОДИМИР МАЦЬКІВ ОЧОЛИВ
ГЕНЕРАЛЬНИЙ СЕКРЕТАРІАТ

Нью-Йорк (Я. П.). — У п'ятницю, 27-го жовтня ц. р., в приміщенні американського Наукового Товариства ім. Шевченка після довгої перерви відбулася сесія Головної Ради НТШ, яка очолює чотири НТШ в ЗСА, Канаді, Європі й Австралії.

У сесії взяли участь члени Генерального Секретаріату: президент д-р Ярослав Падох і генеральний секретар д-р Петро Стерчо; представники НТШ в ЗСА: д-р Роман Осінчук, ред. Іван Кедрин Рудницький і д-р Микола Богатюк; представники НТШ в Канаді: д-р Богдан Стебельський, голова, і д-р Володимир Мацьків; і представники НТШ в Австралії: д-р Юрій Старосольський і делегати чотирьох (на всіх п'ять) Секцій НТШ — д-р Осип Андрушків, д-р Василь Лев, д-р С. Крашенніков і д-р Микола Чирковський. Проводив наради сесії д-р Падох, а секретаріатом д-р Стерчо.

Відкриваючи сесію, д-р Падох висловив задоволення, що після шести з половиною років представники НТШ й Секцій знову зішлись, щоб затиснути зв'язки поміж всіма членами НТШ і спільно намітити свої завдання й плани їх реалізації. В обличчя нового, жорстокого, як в сечах валування, наступу на українську культуру, зокрема в Україні, українська наука й її установи в вільному світі мусять скріпити свою працю взаємною кооперацією й концентрацією. Д-р Падох відмітив, що утворена усіма чотирма НТШ Статутова комісія одностайно схвалила ряд змін й доповнень статуту, які на майбутнє забезпечать безперервну й гармонійну співпрацю всередині цілої системи НТШ.

Вшанувавши світлу пам'ять попередніх президентів Головної Ради, сл. п. д-ра Миколи Чубатого, д-ра Романа Смаль Стоцького, д-ра Євгена Верти-пороха, д-ра Матвія Стахова та дуже заступного генерального секретаря проф. д-ра Василя Стецюка і привітавши привагою колишнього президента проф. О. Андрушкова, присутні схвалили запропонований секретаріатом порядок нарад і вислухавши протокол з останньої сесії з 6-го травня 1972 року прийняли його. Після цього генеральний секретар д-р Стерчо звітував про діяльність Генерального секретаріату, а проф. Андрушків, уповноважений крайовими НТШ — контролер, склав звіт з перевірки діяльності й каси Головної Ради, що їх після дискусії одностайно схвалили.

У дальшому Статутова комісія з'ясувала схвалені нею проекти змін і доповнень, які були доручені присутнім перед сесією. Після основної дискусії схвалено запропоновані зміни. Головою комісії й референтом змін на сесії був д-р Ю. Старосольський, який в комісії репрезентував Європейське й Австралійське НТШ; секретарем був делегат НТШ в ЗСА, д-р Володимир Савчак, а членами д-р Олександр Соколичин, делегат НТШ в Канаді й члени Генерального Секретаріату д-р Падох і д-р Стерчо.

Після цього обрано новий Генеральний Секретаріат, до якого ввійшли: д-р В. Мацьків — президент, д-р Василь Ленчик — генеральний секретар і д-р Б. Стебельський — касир. Заступниками президента встановлено за чергою: голову крайових НТШ в ЗСА, Європі та Австралії, а у випадку потреби, уповноважено Секретаріат доручити заступників — генерального секретаря чи касира.

Новообраний Президент НТШ є відомим науковцем в Канаді. Народжений у (Закінчення на стор. 4)

Монреаль. — У неділю, 21-го жовтня ц. р., тут в приміщенні університету МекГілл відбувся ювілейний вечір з нагоди 15-річчя „Українського Історика“, одинокого українського історичного журналу у вільному світі. Вечір спонзорував Український Студентський Клуб МекГіллського університету. Українське Історичне Товариство в Монреалі і Канадське Представництво „Українського Історика“.

Програма вечора складалася з двох частин: концерту піаністів-віртуозів Люби і Ірини Жуків і доповіді головного редактора й основника „Українського Історика“ проф. Любомира Винара, д-ра Романа Рахманного і д-ра Марка Антоновича. Вечором проводив ред. Р. Рахманний, який у вступному слові з'ясував значення „Українського Історика“ для розвитку української історичної науки і культури.

Д-р Марко Антонович, представляючи головного доповідача, говорив на тему „Силою Любомира Винара“, подаючи коротку аналітику наукової праці й діяльності редактора „Українського Історика“.

Д-р Л. Винар виголосив основну доповідь на тему „Український Історик і сучасний стан української історичної науки“. Доповідач коротко проаналізував теперішній критичний стан історичної науки в Україні у зв'язку з черговою партійною нагіркою на українську науку й установи та істориків, недовомігання української історіографії на Заході. Доповідач також

В Монреалі відзначили 15-річчя „Українського Історика“

Монреаль. — У неділю, 21-го жовтня ц. р., тут в приміщенні університету МекГілл відбувся ювілейний вечір з нагоди 15-річчя „Українського Історика“, одинокого українського історичного журналу у вільному світі. Вечір спонзорував Український Студентський Клуб МекГіллського університету. Українське Історичне Товариство в Монреалі і Канадське Представництво „Українського Історика“.

Програма вечора складалася з двох частин: концерту піаністів-віртуозів Люби і Ірини Жуків і доповіді головного редактора й основника „Українського Історика“ проф. Любомира Винара, д-ра Романа Рахманного і д-ра Марка Антоновича. Вечором проводив ред. Р. Рахманний, який у вступному слові з'ясував значення „Українського Історика“ для розвитку української історичної науки і культури.

Д-р Марко Антонович, представляючи головного доповідача, говорив на тему „Силою Любомира Винара“, подаючи коротку аналітику наукової праці й діяльності редактора „Українського Історика“.

Д-р Л. Винар виголосив основну доповідь на тему „Український Історик і сучасний стан української історичної науки“. Доповідач коротко проаналізував теперішній критичний стан історичної науки в Україні у зв'язку з черговою партійною нагіркою на українську науку й установи та істориків, недовомігання української історіографії на Заході. Доповідач також

ПОМЕР Б.П.
ЮРІЙ ДУТКА

Ірвінгтон, Н. Дж. — В п'ятницю, 3-го листопада 1978 року тут упокоївся в Бозі на 90-му році життя бл.п. Юрій Дутка, уродженець Буковини, бувший надлісник державних закладів в Станіславові (тепер Івано-Франківськ).

Панахиди буде відправлена в понеділок, 6-го листопада ц. р., о год. 8-й вечора в похоронному заведенні Литвіна при 801 Спрінгфілд есеню, а похорон був запланований на вівторок, 7-го листопада о год. 8:30 вранці до церкви св.Івана Хрестителя, опісля на швинтар св. Андрія Первозванного в Бавнд Бруку. Покійний осиротів дружиною Ярославою і сина Ореста та ближчу й дальшу родину в Україні і ЗСА.

Президент Картер підписав закон щодо допомоги шкільництву

Вашінгтон. — У середу, 1-го листопада, президент Джиммі Картер підписав закон, схвалений 95-им Конгресом, каденція якого закінчилася в середині жовтня, який на наступних 5 років призначує 50 мільйонів доларів для публічних початкових і середніх шкіл, зокрема шкіл у бідніших частинах Америки і у великих містах. Частина із згаданої суми має піти на безпосередню допомогу біднішим учням.

Біля 700 мільйонів доларів із згаданої загальної суми призначено на спеціальну програму, яка має на меті поліпшити навчання трьох підставових дисциплін: читання, писання і арифметики.

Остаточна версія закону не містить постанови про

безпосередню фінансову допомогу приватним і парадіальним початковим школам, як теж не призначено податкових кредитів батькам дітей, які ходять до приватних шкіл, хоча батьки носять подвійні видатки, бо також платять податки на підтримку публічних шкіл.

Палата Репрезентатів була схвалила фінансову допомогу приватним школам і податкові кредити батькам, але Сенат і президент Картер протиставили тим пропозиціям, твердячи, що допомога і податкові кредити протворили б Першому Додаткові до Конституції ЗСА, який має на меті запевнити „відокремлення релігії від держави“.

У жовтні гуртові ціни знову зросли

Вашінгтон. — Департамент торгівлі інформує, що протягом жовтня гуртові ціни на продукти широкого вжитку знову зросли на дев'ять десятків одного відсотка, а зокрема збільшилися ціни на харчові продукти, бо аж на 1,7 відсотка. Таким чином, як вказують самі члени уряду президента Джиммі Картера, передбачування, що протягом решти цього року ціни на продукти широкого вжитку стабілізується, правдоподібно не сповняться.

Президент Картер, урядові економісти і спеці-

лісти із приватного сектора виявили стурбованість жовтневими статистикою, а Президент заявив, що жовтневий зріст в цінах доказує, що всі прощарки американського суспільства мусять включитися в програму Білого Дому щодо приборювання інфляції, програму, яка базована на добровільних обмеженнях в підвищенні цін і заробітних платен.

Жовтневий зріст в гуртових цінах буде незбаром відзеркалений збільшенням роздрібних цін у крамницях.

Прикордонні удари між китайцями і в'єтнамцями тривають

Бангкок. — Московське радіо передало інформацію, що прикордонні удари між китайськими і в'єтнамськими військовими частинами набирають на силу. Минулого тижня в п'ятницю, 3-го листопада відбувся великий бій між китайцями і в'єтнамцями з участю танків, літаків, артилерії, ракет й іншої зброї.

З переловленої в Бангкоку інформації відомо, що в'єтнамці потерпіли велику поразку і в бою загинуло понад 200 воїнів. Китайські частини, згідно з цим повідомленням, відерлися на в'єтнамську територію.

зайняли село Као Ланг (135 миль від Гануо) і розбили до дорожні в'єтнамські частини, які намагалися ставити їм спротив.

Цей випадок трапився якраз в часі візиту до Москви в'єтнамських верховодів. Радіо Ганой повідомило, що зустрів між військами Китайської Народної Республіки і в'єтнамцями був дуже серйозний і за нього повинні відповісти перед в'єтнамським народом „китайські ворохобничі війни“. Військові спостерігачі відмічають, що в'єтнам ведуть пер відкрити війну проти двох комуністичних країн — КНР і Камбоджі.

Трудо закликає до прискінення конституційних реформ

Оттава, Канада. — Прем'єр-міністр Еліот Трудо заявив кореспондентам, що Канада є до певної міри поділеною нацією і тому вона потребує якнайшвидшої конституційної реформи.

Виступаючи на конференції прем'єрів канадських провінцій Трудо підкреслював, що зв'язки між провінціями у великій мірі втрачені і тому необхідним є заходи, щоб знову сконсолідувати країну. Цілий ряд провінцій, наприклад, Альберта і Саскачеван потребують збільшення автономії, поширення самоуправи, щоб таким чином задовільнити місцеве населення. Квебек натовість іде так

далеко, що домагається незалежності, та, що й щодо справу треба конституційно поладувати. Треба собі усвідомити, — заявив Трудо, що в Альберті і Саскачевані сконцентровані найбільші природні багатства Канади.

Конференція прем'єрів 10-ох канадських провінцій тривала аж три дні, бо дуже часто гострі дискусії охоплювали переважні питання канадської політики, економіки, соціальної відмінності, спадку вартості канадського долара тощо. Трудо вірить, що нова конституція не тільки зможе об'єднати деякі справи, але також поновити довіру провінцій до федерального уряду в Оттаві.

На Союзівці відбудеться Пластова Орликіяда

Союзівка. — Восьмий Курніс УПС „Орликіяда“ приготувалася до переведення змагу 17-ої Орликіяди, яка, як і кожного року, відбудеться на Союзівці від 11-го до 12-го листопада. Темою її буде: Київ — столиця України.

Метою Орликіяди є шляхом змагу пластового юнацтва вшанувати не лише Патрона свого Курня Григора Орлика, який народився і загинув у листопаді, але й всіх героїв в Україні, що їх український нарід вшанує у цьому місяці.

Досі до участі в щорічному змагу зголосилися 13 Пластових Станиць сід-

нього побережжя, які планують вислати понад 250 змагунів із пластового юнацтва.

Третя, уже з черги, Мала Орликіяда, що її влаштовують Орликівці з Детройту і Чикаго, відбудеться у залі Українсько-Американського Осередку при 2961 Карпентер вулиці в Детройті. У Малій Орликіїді візьмуть участь Пластові Станиці середнього заходу ЗСА. Досі зголосилася сотня юнаків, які братимуть участь у змагу.

Відкриття обох Орликіяд — у суботу 11-го листопада о год. 1:30 по полудні.

Венс і Громико плянують знову переговорювати щодо САЛТ II

Советський міністр закордонних справ Андрей Громико і державний секретар Сайрус Венс під час недавніх переговорів у Москві щодо САЛТ II.

Вашінгтон. — З урядових кіл інформують, що державний секретар Сайрус Венс і советський міністр закордонних справ Андрей Громико плянують в кінці листопада або на початку грудня відбутися в Женеву ще одні наради відносно нового договору щодо обмеження стратегічної атомової зброї (САЛТ II), щоб остаточно зліквідувати розбіжності між становищами ЗСА і Советського Союзу.

Перговори в тій справі недавно відбувалися в Москві, а саме 22-23 жовтня, але тоді не пощастило дійти до остаточного порозуміння. Як вказують аналітики, обидві сторони не можуть погодитися щодо американської „крилатої“ раке-

ти, советського бомбовика „Бекфасер“, як теж відносно обмежень на розбудову нових ракет і щодо кількості ядерних головок-стрілен, які мали б бути прикріплені до тих ракет.

Якщо наступні переговори Венса і Громико увінчалися б успіхом, то існує можливість, що незабаром після того відбулася б „вершинна конференція“ президента Джиммі Картера і советського лідера Леоніда Брежнєва, правдоподібно на Гаваях, під час якої вони підписали б САЛТ II. Однак, як вказують коментатори, вигляди на таку „вершинну конференцію“ в цьому році майже неіснуючі, а на початку наступного року — теж дуже малі.

Китай підтверджує замішаність Москви в Ірані

Токіо, Японія. — Віцепрем'єр Китайської Народної Республіки Тенг Гіаопінг заявив минулого тижня в інтерв'ю, яке він дав кореспондентам японської газети, що Пекін поступово наближається до позитивного поладження справи із З'єднаними Штатами Америки і нав'язує з ними, може навіть в недалекому майбутньому, дипломатичні зносини, якщо тільки американські і китайські дипломати зможуть зійтися разом і осунути деякі перешкоди, які стоять на шляху до доброї співпраці між Китаєм і ЗСА.

Перепонами Тенг вважає все ще існуючі зв'язки аме-

риканського уряду з Тайваном і зобов'язання Америки боронити Тайван на випадок нападу на нього постоюрою сили.

Тенг також заповів, що Китай продовжуватиме розбудову своєї атомової бомби. При тому Тенг обвінчував Советський Союз, що він посилює заволоді в Ірані, і це є одним доказом советської експансії з метою накинати свою волю іншим народам і поширити гегемонію СССР на інші країни світу. Тому, на думку Тенга, відносини між Китаєм і Советським Союзом не можуть покращатися поки СССР не викине своїх імперіалістичних плянів.

Вирятувані американські летуни відлетіли з СССР

Хабаровськ/Токіо. — Минулого четверга, 2-го листопада, 10 членів залого американського розвідувального літака „ПС Оріон“, який тижень раніше розбився в північній частині Тихого океану, прибули з Хабаровського до Токіо, а з ними перевезено тіла 3-ох інших членів залоги, які загинули в наслідок розбиття літака.

У п'ятницю, 27-го жовтня, учасники членів залоги літака „ПС Оріон“ вирятували советський риболовний корабель „Сенявін“, який підірвав теж тіла трьох вбитих американців. Доля ще двох американських летунів далі невідома.

Летуни ЗСА, після виряткування з моря, спершу перебували в советському місті Петропавловськ на Камчатському півострові, а відтак у Хабаровську, де перейшли медичний перегляд.

70-РІЧЧЯ ВІДЛІУ УНС В РОЧЕСТЕРІ

Рочестер, Н. Й. — В неділю, 12-го листопада ц. р., о год. 3:30 по полудні тут в залі кафеєтерії церкви св. Йосафата відбудеться відзначення 70-річчя 217-го Відділу Українського Народного Союзу Б-ва св. Йосафата. Головною доповіддю на бенкеті, отриманому з мистецькою програмою, виступить головний представник УНС д-р Іван О. Фліс.

В Москві заарештували трьох членів нелегальної робітничої спілки

Москва. — Вдягнені по цивільному агенти КГБ і уніформовані поліцейські, вдершись силою до помешкань трьох членів неурядової, а тим самим нелегальної, робітничої профспілки — Владіміра Борисова, Лева Волконського і Альбіна Якорєва, перевели в них докладну перевірку, а після того арештували усіх трьох.

Усі три названі були співосновниками цієї профспілки, якою керував Владімір Клебанов, копальняний робітник з Донецького басейну в Україні, поки його советський суд не засудив до психіатричного заведення КГБ, де він, правдоподібно, перебуває до сьогодні.

Незалежна профспілка, як відомо, зверталася за підтримкою до вільних Ро-

бітничих спілок на Заході і до Організації Об'єднаних Націй, але з огляду на існуючу політику детанту і советських впливів, прохання незалежної профспілки не було прихильно прийняте в офіційних установах на Заході.

Дисидентські джерела стверджують, що трьох заарештованих профспілкових діячів допитували в приміщеннях КГБ цілий день, а потім прокуратор наказав їх формально ув'язнити і перевести до слідчої в'язниці. На другий день Якорєва звільнили з ув'язнення, а два інші все ще перебувають під арештом. Ці самі джерела подають, що повновання за членами незалежної профспілки відбуваються також в інших республіках ССРСР.

Папа Іван Павло поновно затвердив 9 префектів Конгрегацій

Ватикан. — Папа Іван Павло II, колишній кардинал Кароль Войтила із Кракова, поки що поновно затвердив на їхніх постах 9 із 10-ох префектів Священних Конгрегацій, тобто чільних членів адміністрації Католицької Церкви. Каденції цих префектів автоматично закінчилися зі смертю Папи Івана Павла I і Аперішній Вселенській Архиєрейській синодальній Конференції, або поновно призначити дотеперішніх.

Папа вирішив поки що не вводити жадних драстичних змін. Із 10-ох префектів поки що не затверджений на свій попередній пост тільки американський кардинал Джон Джозеф Врайт, дотеперішній префект Священної Конгрегації для справ духовенства. Кардинал Врайт недавно пройшов поважну опера-

цію і перебував в шпиталі, де його відвідував Папа Іван Павло II.

Як інформовано, Папа поновно призначив на пост ватиканського секретаря стану французького кардинала Жана Війо, натякаючи однак, що не призначення Війо тимчасове. Передбачають, що кардинал Війо зрештине за два-три місяці.

До ЗСА знову прибудуть кубинські політ'язні

Вашінгтон/Гавана. — Департамент справедливості інформує, що кубинський уряд Фіделя Кастро переслав черговий список осіб, які бажають імігрувати до ЗСА. Американські чинники вказують, що 289 названих чоловіків і жінок — це кубинські політ'язні в'язні, але Гавана відмовляється зарахувати їх до цієї категорії в'язнів.

Працівники Іміграційного Бюра ЗСА та Федерального Бюра Інвестицій (ЕФБ-ІА) десь в кінці листопада почнуть переглядати аплікації цих потенціальних імігрантів.

У половині жовтня Департамент справедливості видав формальний дозвіл 46-ом іншим кубинським політичним в'язням, як теж 25 членам їхніх родин, тобто разом 71-й особі, прибути до ЗСА, згідно із серпневим домовленням з кубинським лідером Кастром.

Лідію Фещенко-Чопівську обрано Кралею Преси 1978

Філадельфія, Па.—Старанням Фінансової Комісії Федеративі Українських Жіночих Організацій (СФУЖО) та Спілки Українських Журналістів Америки (СУЖА), у суботу, 4-го листопада ц. р., тут в аудиторії св. Йосафата відбувся 6-й Баль Української Преси. Після різних церемоніальних, що ними провадили мгр Квіт-ка Семанішин, яка займалася презентацією контестанток і мгр Юрій Павліч-ко — аранжер цього балу, обрано Лідію Фещенко-Чопівську („Екран“) Кралею Української Преси 1978, першою Князівною — Наталку Олександрівну Ковалішину („Народна Воля“), а другою Князівною Оксану Марію Куровицьку („Юнак“).

Американські чинники сподіваються, що Гавана незабаром передасть ще додаткові списки аплікантів на виїзд до ЗСА, які відбуваються, або відбулися терміни ув'язнення в кубинських в'язниціх і таборах за свої політичні переконання.

ВШАНУЮТЬ ОКСАНУ МЕШКО

Нью-Йорк, Н. Й. — Об'єднання Жіночої Організації Чотирьох Свобід України влаштує в неділю, 12-го листопада ц. р., о год. 1-й по полудні в приміщенні Дому ОУВФ при 136 2-га есеню, відзначення Матері Року Оксани Мешко. Словом на сходах виголосить проф. Павліна Андрієнко-Данчук, деклямацію поеми і письменниця Алла Косовська-Давиденко, а в мистецькій частині виступлять учні Школи Українознавства при Осередку СУ-МА в Нью-Йорку.

Лідію Фещенко-Чопівську обрано Кралею Преси 1978

Філадельфія, Па.—Старанням Фінансової Комісії Федеративі Українських Жіночих Організацій (СФУЖО) та Спілки Українських Журналістів Америки (СУЖА), у суботу, 4-го листопада ц. р., тут в аудиторії св. Йосафата відбувся 6-й Баль Української Преси. Після різних церемоніальних, що ними провадили мгр Квіт-ка Семанішин, яка займалася презентацією контестанток і мгр Юрій Павліч-ко — аранжер цього балу, обрано Лідію Фещенко-Чопівську („Екран“) Кралею Української Преси 1978, першою Князівною — Наталку Олександрівну Ковалішину („Народна Воля“), а другою Князівною Оксану Марію Куровицьку („Юнак“).

Обширний репортаж про Баль Української Преси з'явиться у наступному числі „Свободи“.

Лідія Фещенко-Чопівська („Юнак“).

СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc., at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07310.

РЕДАГУЄ КОЛЕГІЯ У СКЛАДІ (поазбучно):
Любов Колесняк, Володимир Левенчук, Зенон Силик (тепер виконуючий обов'язки голови Колегії), Василь Тершаковський і Євген В. Федоренко.

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 1130 of Act of October 3, 1917 - authorized July 31, 1978.

Передплата: на рік — \$30.00, на пів року — \$16.00, на 3 місяці — \$9.00. Для членів УНСоюзу 65¢ м.с. За кожну зміну адреси — 25¢. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Глум над правдою

Протягом свого цілого існування, тобто від 1946-го року, Комісія прав людини при Об'єднаних Націях застосовувала і далі застосовує подвійне мірило при розгляді стану цих прав в країнах світу, а саме, видає оцінку майже виключно проти антикомуністичних держав, а відмовляється засуджувати комуністичні режими чи уряди держав, "третього світу". Комісія застосовує цю "селективну моральність" тому, що в ній власне домінують комуністичні держави і делегати економічно недоврозвинених країн. Держави вільного світу постійно протестували і далі протестують проти діяльності більшості членів цієї Комісії, вказуючи, що вони своїми безпідставними атаками на некомуністичні держави стараються відвернути увагу від факту, що саме в комуністичних країнах і в багатьох країнах "третього світу" цілком не існують демократичні права і що власне уряди тих країн є найбільшими порушниками всіх прав людини.

У кінці жовтня та одна агенція Об'єднаних Націй, а саме, Комітет ООН щодо прав людини, створений в 1977-му році, доказав, що планує наслідувати свого, "старшого брата", тобто Вищезгадану Комісію, бо Комітет позитивно оцінив союветський звіт про стан прав людини в Союзі, стверджуючи, що на підставі звіту дійшов до висновку, що "Советський Союз зробив великий поступ на відтинку прав людини" і що в СССР "існує велика пошана для прав людини".

Ці висновки Комісії ООН щодо прав людини — це жахливий глум над правдою. Члени Комісії базували свої висновки виключно на твердженнях, "об'єктивних" свідків, а саме, на заявах членів тоталітарного союветського уряду, які цитували уривки з паперової союветської "конституції" про політичні, релігійні, громадські та національні права, включно з правом союзних республік на вільний вихід із Союветського Союзу, заперечуючи незаперечні докази про те, що комуністичний режим порушує всі права своїх громадян, порушує всі постанови своєї власної "конституції".

Комітет ООН щодо прав людини позитивно оцінив звіт про ці права в Союзі, хоча нема в цілому світі більш диктаторських та негуманних держав від СССР та Камбоджі, в жадній іншій країні урядові чинники не порушують так брутально власних законів, як у союветсько-московській імперії. Нема ніде такої строкої і всеохоплюючої контролю над приватним життям громадян і такого знущання над іншими людьми, як у Союзі та Камбоджі та комуністичній Камбоджі. Жадна інша країна не має стільки політичних в'язнів, як Союветський Союз, в'язнів, які заборонені на довгі терміни до в'язниць, концентраційних таборів і закладів для умововорих. Ніякий інший уряд не веде такої жорстокої політики асиміляції, як уряд Союветського Союзу, який старається довести до того, щоб всі народи тієї останньої в світі імперії злилися нібито в "єдиний союветський", а фактично в один російський нарід.

Не зважаючи на те, що жадиття в союветських "психушках", концитаборах і в'язницях, як теж брутальне порушення Кремлем всіх прав людини детально задокументовані свідченнями колишніх політичних в'язнів, які різними способами опинилися у вільному світі, як теж свідченнями тих, які досі ув'язнені, і які доказані у "самвидавних" документах, які розповсюджені по самому Союзі та комуністичній Камбоджі і продіставлені на Захід — Комітет Об'єднаних Націй щодо прав людини, проти всієї логіки, позитивно оцінює звіт союветської делегації про стан тих прав у Союзі та Камбоджі.

Справедливість вимагає, щоб уряд ЗСА та уряди всіх країн вільного світу гостро заперечували проти цього глуму над правдою, що його допустив згаданий Комітет Об'єднаних Націй. Якщо цей протест не матиме належного успіху, то країни вільного світу цілком оправдано можуть вдатися до інших, більш драстичних, але вже давно потрібних заходів.

I. Світ

ВЕЛИКІ ЗМІНИ В КИТАЇ

За останні пару літ подорожувати в Китай повільно зміни в політиці як внутрішній, так само зовнішній. Викликають вони часом значні турботи та усунення з адміністративного й партійного апарату багатьох окремих керівників та проводирів.

Сторонньому спостерігачеві трудно буває знайти пояснення цих змін, а часом навіть дізнатися, які дійсно були в тому причини. Зокрема це стало траплятися після надання керуючої ролі Тенг Гіао-пінгу, якого двічі критикували та навіть було побованування, що його можуть знищити противники, але так не сталося. Чому? Головно тому, що в китайській практиці останніх десятих років фактично не знаємо фізичного знищення осіб, яких усунуто від керуючих позицій. У цьому є різниця з Москвою, яка встановлює практично московських царів, нищили "ворогів" фізично.

Ця московська практика загострилася під час Сталіна, але була вона також за часів Івана ІІ та зокрема Петра І, який особисто рубав голови "бунтарів" стрільцями та заставляв це робити своїх приятелів. В Китаї такого не було, хоча десятки мільйонів зникли під час т. зв. "культурної революції" та в початках заведення комуністичного режиму.

Початок змін можна записати особливо в ділянці народної освіти, коли почалося видання підручників для народів-меншостей, зокрема в Сінкянгу та на півдні країни. Вже тоді помічалася головна зміна, бажання притягти мільйони маси народу, що не мав багато спільного з керуючим народом — Ган. Спроба завести силою єдність не подалася й китайська адміністрація перейшла до переведення більш прагматичних заходів. В цьому виявилася практичність керівників. Знов же різниця з московськими, які все тримаються догми.

Наступним кроком було повільне переведення реорганізації керівництва в промисловості та адміністрації окремих провінцій, зокрема на Півдні, де існує бажання провадити справи більш самостійно, окремішність цього населення виробляла на протязі століть, а населення на Півночі більше покрене владі.

Змінення структури адміністрації в промисловості, школах та заводах тощо, крім місцевих урядів, сталося через ліквідацію т. зв. "революційних комітетів", які відігравали велику роль в часах Мао Тсе-тунга.

Ліквідація цих комітетів привела до повної зміни в взаєминах між дирекцією та партійними установами, члени яких сходяться раз на місяць для обговорення найважливіших справ, а адміністрація має досить велику можливість їх здійснювати практичним шляхом.

(Закінчення на стор. 4)

Зенон Городиский

ПРОМОВЧАНИЙ ЧИ ПРИЗАБУТИЙ ЮВЛЕЙ

(З приводу 30-річчя створення УНР)

Якщо хтонебудь писати найновішу історію України, зокрема з періоду від закінчення Другої світової війни, той ніяк не може не підкреслити дві чи не найважливіші події в українському політичному житті на чужині, а саме: реорганізація ДЦ УНР зі створенням Української Національної Ради в 1948 році та відбуття Першого Світового Конгресу Вільних Українців в 1967 році.

Саме цього року, в липні, минуло 30 років від часу створення Української Національної Ради шляхом реорганізації Державного Центру Української Народної Республіки, подія, яку чомусь промовчали чи не дуже прибували ті, які до звелення цієї важкої дати в першу чергу покликані. Отже, не від речі буде тепер, коли й на ділі ліквідовано, саме напередодні тридцятилітнього ювілею пригадати, бодай коротко, вимовки її значення.

Як відомо, ДЦ УНР і його легітимно-правне преемництво після трагічної смерті незабутнього Голови Директорії і Головного Отамана св. пам. Симона Петлюри перейшли до існуючим і встановленим порядком на тодішнього прем'єра Уряду УНР Андрія М. Лівича. Серед вимог складних і невідрадних зовнішніх і внутрішніх політичних обставин, Державний Центр УНР проіснував аж до 1948 року. Цей період, на жаль, не дочекався належного державного суду, а разом з тим об'єктивної оцінки. Тодішній Президент ДЦ УНР, який властиво мав офіційний титул Заступника Голови Директорії і Головного Отамана, Андрій М. Лівич, який відчув, що ДЦ УНР проіснувавши довгі роки, зможе далі відігравати свою роль екізального центру тільки за умов підтримки існування на чужині політичних середовищ, які ще так недавно вибули з України, і яких політичний мандат ще не втратив реальності політичного значення.

Найосновнішою передумовою співпраці у процесі реорганізації Державного Центру УНР було визнання Четвертого Універсалу як бази і вихідної позиції в консолідаційних заходах. Беручи цей факт до уваги, Президент Андрій М. Лівичний поклав на життя Комісію для реорганізації Державного Центру УНР, в склад якої увійшли всі політичні партії і організації включно із ОУН під проводом Степана Бандери і навіть Союзу Гетьманців Державників. Цю комісію очолював відомий соціал-демократичний діяч і бувший прем'єр уряду УНР в Україні проф. Ісаак Прохорович Мазепа. Союз Гетьманців Державників приймав деякий час участь у працях комісії для реорганізації ДЦ УНР, але пізніше його речники вийшли з "принципових причин" до УН-Ради.

У тієї комісії були речники "історичних партій", тобто тих, які вивели на своїх плечах дії і відповідальність за державний період 1917-20 років, представники двох найсильніших націоналістичних груп, ОУН під проводом полк. Андрія Мельника і ОУНр під проводом Степана Бандери. Проте, чи не найголовнішим у цьому консолідаційному процесі був той факт, що Президент Андрій М. Лівичний притягнув до активної участі в комісії речників нової політичної еміграції із центральних українських земель Союзу Земель Соборної України під проводом д-ра Володимира Доленка та Української Революційно-Демократичної Партії, очолювану відомим письменником Іваном Павловичем Багрянцем.

Праця Комісії для реорганізації завершила свою діяльність складну та історично важку угоду між спільного Проекту Тимчасового Закону для реорганізації ДЦ УНР, який тодішній прем'єр Уряду УНР д-р Кость Паньківський, після розгляду та схвалення відповідного внеску Урядом УНР передав Президентові Андрію Лівичу, до затвердження та підпису і проголошення його зобов'язуючим законом. В той спосіб у 1948 році в червні зроблено всі необхідні легітимно-правні та політичні передумови для реорганізації ДЦ УНР та покладено до життя Українську Національну Раду — український передпарламент в емісії у згоді з дусі законів "Про Тимчасове Верховне Управління" і "Про Державну Народну Раду" з дня 12-го листопада 1920 року, ухваленими ще на території України, на території Української Народної Республіки, і що дуже важко підкреслити, із волі всіх політичних партій і організацій включно із ОУНр за визнанням Союзу Гетьманців-Державників (СГД). До речі буде пригадати всім, кому про це треба знати, що ОУНр своїм підписом прийняла Тимчасовий Закон УНР як зобов'язуючий конституційний закон — і ніколи свого підпису не відкликала.

Найкращі, найвидатніші і найбільше досвідчені політичні діячі, представники політичної думки зі всієї Соборної України, старшого і молодшого покоління були співтворцями Української Національної Ради, яка у своїй структурі та не вистачало місця... А якщо йдеться, хто має першество на крайній готель, то в даному випадку, звичайно, не ми, громадяни, "капіталістичної країни"... Нічого. Яка різниця, де треба буде переночувати.

У почесальні, на порожніх дерев'яних стеллах, де колись лежали газети й журнали, на чому залишилися напис російською мовою: "Брошури" й журнали представляються в розпорядження пасажирів". А під ним додано англійською мовою: "Help yourself". Ясно, що це ніщо інше, як залишок колишньої китайсько-союветської "дружби", під час якої тут так широко розпалювалася московсько-большевицька пропаганда. Але не тільки пропаганда, а навіть масова економічна та військова союветська допомога нічого не могли врятувати, щоб Китай став ще одним слухняним сателітом Москви. (До речі, готель "Мир", у якому нас помістили, побудовано за союветські кошти 1954 року. Крім китайських назв, ми ще й досі могли там читати — російськи, на зразок "уборная", "вход" і т. д.). Який парадокс — дві нібито нерозлучні комуністичні країни — тепер стали непримиренними ворогами. Хто після цього може твердити про якусь "єдність комуністичного фронту" в світі?

Наш провінційно-китайський сказав, що в Пекіні на 8 мільйонів населення є 4 мільйони роверів. Не тільки поодинокі, але цілими валками вони сунуться в обидва боки вулиць. Звичайно, тут є і авто, але їх порівняно мало і всі вони — це власність держави, а не приватна. І це цілком зрозуміло, бо якщо б пересічний китайський навіть був спроможний придбати авто — то було б найбільшим безглуздом в країні з такою великою кількістю населення користуватися приватними автоми.

Рівність людей чи... овецько?...
Але не ровери чи замало велика кількість молодих людей у військових уніформах кидається у вічі кожному з чужинців, хто опиняється на вулицях китайських міст. Передовсім, впадає в очі стандартно-одноманітний колір та "стиль" одягу, в якому ходять китайці — і то незалежно хто — жінки чи чоловіки, молоді чи старі (винятком є міліціонери — всі молоденькі, зодягнені в білі куртки, вони як на "блюстителів порядку і закону")

Людмила Мойсєєва

Hi! Не-регіональне свято — Листопад!

Рівно шістдесят років тому вдарив Листопад. І з того часу снується легенда, якій з року в рік судилося мішати й глибокати. Найкращі сини нації полягли в той день, а ті з найкращих, що лишилися або народилися вже після великого Дня, утривалили й продовжують його.

І здавалося б, лиш галичанам в тім би мали подвиги вершити. І справді: сильні речі вийшли з-під пера і місцевої людності, і високо вона несла й несе свій героїчний прапор, але найвагоміший салют героїчному Листопадові досі написав такий Олександр Стефанович — син Волинської землі, як вже зовсім недавно найворушливіший поет з Черкащини Василь Симоненко...

Хто з нас не читав надхненних слів Симоненка і не замирало серце з туги і гордості:

„Сивий Лівоні! Столице моєї мрії, Епіцентре моїх радощів і надій; Вибухає душа, я тебе розумію..."

3-над крутих берегів Дніпра-Славути прийшов Симоненко у Львів, столицю землі Галицької, щоб серце Львова, одчайдушне левине, "краснолілля влинуло" у серце його.

Так само перед Симоненком, інший не-галичанин, прославив галицький Листопад, "з суворого дзвінкості, високою лунністю звукового зерна", як про генія Стефановича ліри висловився був в свій

Михайло Островерха

Божі труби

Так пестливо, але з деякою згріблестію називали в нас, у Галичині, дяків у Галичині, у давнину, дяк у Галичині, та й узагалі — в Україні, це була визначна постать: після егомості — друга особа в селі. А шойно по них приходив віят, громадський писар, поліція. Таж у давнину дяк учив дітей грамоти. Сам наш Тарас ізгадує свого першого учителя грамоти, дяка. Шойно добре згодом повилилися у нас дяківські школи: славна школа дяків у Львові. А звичайно, по селах були дяки самоуки, які початки дяківства брали у місцевого дяка самоука: йшло по традиції. Проте, такі дяки знали і Мінею, і що воно таке Тріоль, та й Ірмологіона знали і, співаючи, йшли інколи замість за нотою, за мухою, то тягнули по саме нікуди. Такі дяки ніколи не шукали напіву до сьомого гласа болгарського...

У нас, у Бучачі, був (Закінчення на стор. 4)

Д-р Юліан Мовчан

У ЧЕРВОНОМУ КИТАЇ

[1]

У жовтні ц. р. на протязі двох тижнів ми мали змогу подорожувати по широких просторах Китайської Народної Республіки, або, як частіше в нас кажуть, Червоного чи Комуністичного Китаю. Автор цих рядків був у складі групи лікарів та їхніх дружин, які з ініціативи Медичної Асоціації стейту Огайо від 3-го до 19-го жовтня взяли участь у т. зв. китайському "студійному турне". Дозвіл на це "турне" дістали тільки 14 лікарів; хоча в цьому немає нічого дивного якщо врахувати те, що до цього року дозвіл відвідати Китай діставали лише ті обмежені групи фахівців, торговельних агентів чи ідеологічно-політичних симпатиків, що їх червоно-китайський уряд сам запрошував відвідати їхню країну. Від 1978 року почали давати візи також і тим особам, які з власної ініціативи хочуть побачити Китай з тією, одначе, умовою, що група відвідувачів не повинна перевищувати 25 осіб. У нашій групі було 23 особи — включаючи суди лікарів та їхні дружини.

Вже, опинившись над китайською територією, з вікон літака впадають в очі деякі характерні особливості. Напр., в порівнянні до Японії, звідки ми вилетіли літаком, китайські міста дуже мало освітлені. Фактично, як пізніше ми переконалися, здебільшого вулиці китайських міст взагалі не освітлюють і тому, як і є яке світло, то це, яке пробивається крізь освітлені будинки міст. Навіть авта в містах, як правило, живляють лише "малі світла", бо великого вони, мовляв, не потребують. Не думаю, що це явище можна пояснити потребами, "заощадження енергії", бо Китай щодо нафти не тільки є самовистачальний, але також продає її ще й іншим країнам (напр., Японії). Правдоподібно, це скорше можна пояснити тим, що в той час, як напр., в "капіталістичній" Японії (подібно, як і в ЗСА), не раз аж

"кишити" від світляних рекламних оголошень, у "соціалістичному" Китаї ніяких реклам немає, бо це, мовляв, "атрибути капіталізму"...

У Китаї впадає в очі те, що тепер тут майже не можна знайти клантиска землі придатної для засіву, який став би пустою. Кожен кусок землі тут використовується під засів. Та це й не дивно: адже згідно офіційних даних, населення Китаю вже перевищило 900 мільйонів населення (хоча згідно повідомлень одного з "гонг-конгських журналів, ця цифра вже "перескочила" один мільярд...). Треба ж таку кількість людей чимось нагодувати!

І ось ми, на пекінському летовищі — на тому самому, на якому в лютому 1972 році колишній президент ЗСА Річард Ніксон мав свою історичну зустріч з тодішнім прем'єр-міністром КНР Джо Ен-лаєм. Єдине, що може змінювалося тут від того часу, це те, що перед фасадом стінок тепер стоїть величезна біла, правдоподібно виліплена з гіпсу, фігура Мао Тсе-тунга (між іншим, китайці вимовляють його ім'я Мао-Чі-Тунг).

На летовищі майже порожнеча. Крім нашого літака, десь у кутку стояло ще кілька інших літаків — і то все. Людей теж дуже мало, хоча була гарна й тепла, надвечірня жовтнева погода. Таж у такому нашому Квінленді — столиці лише одного з 50-ти стейтів, а не 8-ми мільйонної столиці 900-мільйонної держави, завжди можна бачити десятки літаків та сотні, якщо не тисячі, людей, які завжди кудись летять або відлітають.

Захожу до почесальні. Хоча ще не було й 6-ої години вечора (а це було 6-го жовтня), проте, згідно з розкладом, протягом наступних 6-ти годин мали відлетіти з Пекіну лише два літаки — один до Парижа а другий до Алліс-Абеби. Значить, це дуже малий "обмін людьми" практикує з іншими країнами цей "сплячий лев", як колись назвав Китай "залізний канцлер" Бісмарк.

Нам сказали, що "ос-ос" має прилетіти з дружньої Югославії літак із 100-ма югослав'янами (не думаю, щоб вони прилетіли лише заради прогулянки). Для нас це мало таке значення, що замість помістити нас у найбільшому і наймодернішому готелі "Пекін", як було раніше заплановано, тепер нам залишається тільки другорядний готель "Мир", бо для обох груп в "Пекіні"

виглядають дуже симпатично). За незначними винятками, китайський одяг в основному має три кольори — чорний, синій і зелений. Пошитий він однаковим стилем — куртка або блузка з коміром під самою шию та з двома кишенями по боках, та мішкувати вверху та вузькості в низу штани. І так одягнені тут всі — починаючи від теперішнього голови комуністичної партії та одночасно прем'єр-міністра Гуа Куо-фенга (мабуть і вони йдуть за прикладом, спочатку Сталіна, а тепер Брежнєва, Гуа, щоб мішкати в одних руках тримати владу), і кінецьчому замітаєм вулиці, вчителю чи головним хірургом лікарні. І тому, дивлячись крізь вікно готелю Чінчінг в м.Тсінтау (провінція Шантунг), як ця одноманітна маса людей у темно-одноманітних, "одностроїх" поспішає на вулиці на роботу, мені пригадалася муральська або отара овецько, які так само одна за одною поспішають, коли пастух їх жене на поле пасти або з поля додому.

Я запитав нашої провідниці мадам Лі, чому тут існує така монотонність і одноманітність в одязі. Не вже багато китайців, зокрема, молодих дівчат, не хоче одягнутися у шось інше, в одяг якогось іншого кольору, а не лише темно-синій або чорний жакет та такі ж мішкувати штани? Зокрема як вони одягаються в свята, чи коли йдуть на якісь прийняття, скажімо, на весілля, до театру, зустріч нового року тощо?

На це мадам Лі відповіла, що на прийняття вони не ходять, бо в Китаї таких не практикується; подруги, якщо йдуться про свята, театр тощо, тоді вони намагаються одягнутися чистіший, може, трохи новіший одяг, але того самого стилю і кольору. (Ще інший китайський, 25-річний провідник сказав, що в нього однакові три одяги або уніформи, які він одягає по черзі і це йому зовсім вистачає). При тому, вона додала, що така "мода" чи "тенденція" однаково одягатися, зокрема стала "популярною", коли до влади в Китаї прийшла партія Мао Тсе-тунга, який намагаючись зробити "всіх рівними", пропагував ліквідацію не тільки класову різницю між китайцями, але також різницю в одязі, не виключаючи і жінок. "Але тепер, в наслідок Пролетарської, "Культурної Революції", — додала мадам Лі, вже можна ходити як, хто хоче...

[Продовження буде]

В третю річницю смерті

св. п. С. Бартка

Св. п. Степан Бартко не був рядовим громадянином, а сміло можна сказати — громадським діячем. Майже непомітно погасло його життя, не вдова, не коло дружини, а будучи часом у власній фермі в Кергонсоні, недалеко від Союзівки. Про його смерть не було ширших вістей в пресі, бо св. С. Бартко був скромний діяч, не вибивався до передніх лав громадянства. Відгукнувся тільки „Український Православний Вісник“ у 33-му числі в Нью-Йорку статтею майже виключно посвяченою його похоронам і промовам над могилою та під час трізни. Промови були: О. Томашівська від Жіночої Допомогової Організації, д-р І. Козак — ОБВУА, Л. Пришляк — „Самопоміч“, С. Ганушак — ООЧСУ, а потім від себе особисто: В. Купчинський, П. Іванів, О. Сергій та ін. А. Бук говорив про релігійні та патрістичні прикмети св. п. С. Бартка. Пані Петруняк поставила питання, хто буде тепер диригувати катедралим хором, коли помер С. Бартко, а швагер Покійного, проф. І. Лещинський, подякував Отчиму від родини за щирі молитви.

Це стосувалося праці св. п. Степана Бартка на території сходу Америки. Зате не було нічого сказаного про його труд під час його перебування в Німеччині у Другій світовій війні. Автор цього допису був очевидцем більшості з того очерку часу і в третій роковині Покійного (помер 17-го жовтня 1975 р.) хотів би заповнити лашу з життєпису Покійника.

Від самого св. п. Степана я довідався, що він народився 9-го січня 1898 року біля Вінниці в селі Бабичі. Св. п. С. Бартко покинув школу включно з Духовною семінарією в 1918 році і як патріст-українець вступив до військ УНР та брав участь в різних боях з більшовиками аж до часу, коли уйшов до Польщі з рештками армії. Передставив до Галичини, де в Калущі влаштувався працівником кооперації „Союз“. Там він зараз організував хор „Боян“ і став його диригентом. Польська поліція стежила весь час за ним, а відтак його арештували і казали вийти на Захід в Польщу. Він вибрав Варшаву, де спочатку працював в „Українському Допомоговому Комітеті“, а згодом від 1935 р. дістався до „Об'єднання Споживчих Кооперативів „Сполем“. Це не перешкодило належати йому до „УДК“ і до інших наших товариств. „Сполем“, пізнавши його солідну працю, післало його ще в кінці 1935 року до Бендіна на Шлезьку до своєї Філії, до якої належало 30 кооперативів того ж типу. Та хоча він був директором польської установи між згодом взяти до громадської праці. Оснував УДК, реститував українців у Бендіні й околиці, опікувався земляками, допомагав їм і дбає про їхнє приміщення, а навіть

працю, а в свята Різдва чи Великодня збирав самітніх українців і влаштовував їм свята у своїй хаті.

В часі, коли він прибув до Бендіна, то на Шлезьку в Домбровському басейні було вже більше українських комбатантів. У Соснові існував уже Відділ Крайового Центрального Комітету в Польщі, а головою Відділу був тоді Коваленко, в якого були такі охочі люди до праці, як: сотник Гальперин, диригент і співак Пухальський, тоді приїхав до Бендіна Борис Шевченко з родиною, що став головою українців в Соснові до кінця війни. Згодом люди мінялися і ділячі вибивалися Стефа і Марія Худиківні. Стефа вчила в школі у Соснові, пізніше теж у Чельді. З нею одружився 1940 року св. п. С. Бартко. Вона була охоче до громадської праці, влаштувала театральні вистави з дітьми і панями і працю в ділянці культури. Св. п. Бартко заступив Пухальського в диригентурі УДК, як і Відділ УДК зліквідовано, а на їхнє місце, на розпорядження німців, основано Відділ УНО (Українське Нац. Об'єднання). Шевченко був весь час головою, а св. п. Бартко — цінним дорадником співи і хором. Хор Сосновія був досить сильний і чисельний.

Коли почалася війна німців із совєтами в 1941 році, св. п. С. Бартко вирішив вийти з дружиною в рідні сторони, до Вінниці, щоб бути ближче до своєї рідні. Це було 1942 року. Там зараз дістався добре місце в „Централі Гандельсгезельшафт Ост“. Але німцями не пощастило і він повернувся, знову став до роботи в „Сполем“. Коли почався в УНО, його привітали оплесками. У той час гарно розвивалося товариство життя. На проби хору знайомих приходили співати, кількість яких зростає; пригтовлялися до нових виступів. Ми дістали від Управи міста вже давніше гарне приміщення, де в найбільшій кімнаті влаштували капелюш. І наша невеличка громадка могла існувати.

Коли ще раз повернувся в часі переїзду св. п. Степана Бартка з дружиною до ЗСА, треба додати, що замешкавши в Брукліні, вони там відкрили споживчу крамницю. Рівночасно, не забуваючи й про громадські обов'язки — були бо активними в громаді. Св. п. Степан Бартко, як член УВАК-демі Науки, заздалегідь думав про те, щоб в разі його смерті замість квітів складати на УВАН, де при чий установі був секретарем Т-ва „Подолання“.

Росли їх діти, — Юрко і Христина, а згодом і внуки, що ними подружжя Бартків раділо і ними вони жили.

Сьогодні вже три роки як немає в живих св. п. Степана Бартка; в третю річницю Покійного складаю цей жмуток спогадів його пам'яті.

В. Несторович

Небуденний вечір у Нью-Йорку

У п'ятницю, 13-го жовтня ц. р., у Платовому Домі в Нью-Йорку, відбувся незвичайно цікавий вечір, а радше зустріч як і подавали її організатори, із Архимандритом Чину Студитів пл. сен. о. проф. Любомир Гузарем, пластунів та їхніх родин. Заменив Загону „Червоної Калини“, членом якого є пл. сен. о. Л. Гузар, програму цього вечора відкрив пл. сен. Володимир Стойко вітаючи серед пластунів виймовного гостя.

Вечір, на якому щирі вивиповили залу різного віку пластунів, від непосидючих юнаків до сивоголобих сеньйорів, приєднав відразу невмирущий характер пластової гуртки. Після короткого вступу, в якому о. проф. Л. Гузар з'ясував відношення людини до Бога, він відкрив гуртку-дискусію із присутніми, відповідаючи на поставлені питання і піддер-

жуючи виміну думок на тему головного обов'язку пластуна: вірності Богові й Україні.

Глибокі, переконливі відповіді о. проф. Гузара, на тему проблем, які непокотять неодолю з нас, а вже зокрема молодші покоління, дали змогу присутнім перебути немов скорочені духові рекольції.

Рідко сьогодні в нашій спільноті маємо нагоду пережити того роду вечір. Тому не дивно, що численні присутні не хотіли ніяк розділитися після закриття та довгою чергою стояли біля доповідача, щоб поговорити з ним продовжувати розмову.

Можемо бути особливо вдячними Загону „Червоної Калини“, що організував цей небуденний вечір, „поділяючи“ із широкою пластовою громадою своїм Дором Гостем і Другом.

О. К.

Колишній гротмайстер

України в шахах

здобув чемпіонат ЗСА

Каплан і Лідделл у турнірі за чемпіонат Америки в шахах

Джерзі Сіті, Н. Дж. — Редакцію „Свободи“ відідав міжнародний гротмайстер-шахсист Володимир Михайлович Каплан — багаторазовий чемпіон України, чемпіон СССР і Європи та теперішній чемпіон З'єднаних Штатів Америки.

В. Каплан по фахові історик-архівист, в шахи почав грати, коли йому було 12 років. Уже 15-річним став чемпіоном Києва серед юнаків, а 16-річним — чемпіоном серед дорослих.

Бельгійський журнал „Blanc et Noir“ (Білі і чорні) назвав В. Каплана „одним із крашних теоретиків світу“.

У довшій розмові з членами Редакції В. Каплан поділявся своїми думками, планами та радо погодився дати інтерв'ю, яке переклав Є. Федоренко.

***

3. Володимир Михайлович, коли ви приїхали до ЗСА?

В. До Америки я приїхав 29-го червня 1977 року і, до речі, через два тижні взяв участь у чемпіонаті Америки та став чемпіоном цієї нової країни. Приїхавши до Америки, я відразу ж взяв участь у чемпіонаті Америки та став чемпіоном цієї нової країни. Приїхавши до Америки, я відразу ж взяв участь у чемпіонаті Америки та став чемпіоном цієї нової країни.

3. Чи гра в шахи розвиває популярність в ЗСА?

В. Америка ще не має шахового Боббі Фішера, однак гра в шахи тут поширюється. Тепер в Америці великий попит на відповідну літературу. Тому, власне, тепер, перекладається моя книжка на англійську мову під назвою „Мистецтво гри в шахи“, яка з'явиться в наступному році. Між іншим, в Америці поширені шахи на 64 клітин, міжнародне визнання дістали шахи на сто клітин, хоча ще грають на 144 клітин, зокрема в Канаді.

3. Чи популярні шахи в Україні?

В. О, так! Україна є провідною шаховою республікою в СССР. Хочу тут підкреслити, що я був тренером усіх совєтських чемпіонів світу, а також очолював школу шахів для обдарованих дітей. Мій учень Микола Мішанський із Донецьку став чемпіоном світу серед юнаків. Другий мій учень, також українець, Ростислав Лід-

шинський — чемпіон Європи серед дорослих, а Василь Муляр з Хмельницької області — один з найкращих проблемістів — отримав другу нагороду в Парижі за складання шахових комбінацій. Моя 16-річна учениця Оля Біляса, українка, здобула друге місце в чемпіонаті СССР серед дорослих. Хоч Україна, як я вже згадав, є провідною республікою в СССР, але немає жадної газети чи журналу про шахи на українській мові.

3. Чи є якісь книжки про шахи на українській мові?

В. Майже немає. На протязі останніх років з'явилася лише одна книжка Ісера Купермана п. н. „Шахові комбінації“.

3. Що вам, Володимир Михайлович, найбільше подобається в Америці?

В. Хочу навести вам один приклад. Як відомо, я приїхав до Америки в 1977 році. Мене запросили на змагання в Голландію. Я був переконаний, що мені, як емігрантові, не дозволить поїхати, а сталося навпаки. Коли я поїхав на змагання в Голландію, вперше почувся вільною людиною, не новою країною. Приїхавши до Америки, я відразу ж взяв участь у чемпіонаті Америки та став чемпіоном цієї нової країни. Приїхавши до Америки, я відразу ж взяв участь у чемпіонаті Америки та став чемпіоном цієї нової країни.

3. Як ви оцінюєте життя в Америці?

В. Звичайно, я продовжую брати участь у всіх міжнародних змаганнях, а по друге, — працюю ватиму над книжкою про англійського шахсисту, хоча також пишу нарис для поштових листів в українській мові та створити шаховий відділ при українських газетах. Пляну створити дитячу школу гри в шахи. Може хтось з українських дітей стане чемпіоном Америки — хочу знати Боббі Фішера в шахах.

Успіхи нашої молоді

Знахідка на Кипрі

Лариса Гординська з Верони, Н. Дж., вже четвертий рік у літніх місяцях працює над археологічними розкопками на Кипрі, спочатку як студентка, а згодом як член штабу. Об'єктом розкопок є долина Василіскос на півдні острова. Директором того проекту є проф. Іан Тодд з Брендейл університету, а також розкопки ведуться самото Крайовою науковою фундацією. Завданням того проекту є знайти в загаданій долині усі місця поселень, від часів доісторичних аж до середньовіччя. Проект займається також розкопками недалеко в Калавасос-Тента, з наміром зрештуктурувати життєві економічні умови неолітичного поселення. Лариса завідує секцією розкопок, де вона відкрила кам'яну будову з часів 6-го тисячоліття до н. Хр. До цікавих знахідок там належать посудини відомі як „кам'яні“.

Незалежно від цього проекту, Лариса під час будови фундаментів дому біля старої церкви спосте-

регала череп'я, яке наведено її на слід 13 поховань з бронзової доби — приблизно 1800 р. до н. Хр., тобто сучасну першій фазі палат у Кнососі на Креті. Ті могили дали понад 300 об'єктів т.зв. червоної кераміки, з чого половина посуду була зовсім не пошкоджена. Знахідка багатоглиба Кипрської національної музею у Нікозії зберігати прегарно розмальованих збанків.

Лариса Гординська студіювала першу літературу і мови в спеціальній Сорбонні, згодом перейшла на студії антропології й археології до Пенсильванського університету в Філадельфії після закінчення багаторазової роботи над докторатом з археології в Брендейл у-ті у Вальтам, Масс. (біля Бостону). Крім різних сучасних мов, знає стару вавилонську і новогрецьку. Лариса є дочкою мистця Лаврентія Миротиса Гординського з Верони, Н. Дж.

Ю. Мирчак

Перед Вечором Молодих Талантів у Ірвінгтоні

Асоціація Дітяч Української Культури, відділ Північного Нью-Джерсі, постійно сприяє українській молоді в її культуротворчій діяльності. Крім вечорів для молодих поетів і музиків, Відділ 28-го березня 1976 року влаштував Вечір Молодих Талантів, в якому 15 юних мистців-маларів представили свої картини, а 7-ох молодих талантів брали участь в мистецькій програмі, читанні поезії, виконанні музичних творів, співі, танці й рецитатії.

У цьому році в неділю, 12-го листопада в залі Українського Народного Дому в Ірвінгтоні відбувся вечір Другий Вечір Молодих Талантів, в якому наступних 22-ох мистців-маларів прийматимуть участь: Романа Біланіч, Михайло Вовк, Олена Гнатів, Марія Демчук, Нуся Пашак-Денис, Валерій Керейко, Тарас Лещинський, Люба Мазур, Наталка Напора-Машкевич, Дора Ольшанівська, Мотря Ходновська-Ракоча, Ярема Ракочий, Роксолана Робах, Ульяна Салевич, Марта Колеснік-Стефанюк, Оріс Стрижак, Юлія Тиховська, Оксана Федоренко, Ореста Федун, Анита Хомих, Христия Котляр-Чура і Роксолана Шегеді.

Перед відкриттям виставки картин і фотосвітлин, І.Г.

Опера „Катерина“ в Нью-Йорку

Оперу Миколи Аркаса до слів Тараса Шевченка „Катерина“ треба зарахувати до класичного репертуару української національної опери взагалі. В постановці Корпорації „Українська Опера“ під керівництвом президента і солістки Галини Андрєадіс ця опера прозвучала у неділю, 22-го жовтня ц. р. у залі „Фешен Інституту“ в Нью-Йорку, не лише як культурне, мистецьке, але й політичне об'єднання Росії від імені України. Вистава була присвячена пам'яті жертвам голоду 1933 р. і тому перед початком відповідне слово вголосив представник Централі УККА д-р Володимир Душин. Слово промовця надало загального тону виставі, що її приймали глядачі (на жаль, їх не було багато — того ж дня у Бавнд Бруку зібрали кілька тисяч людей для вшанування жертв голоду) частими оплесками для окремих солісток і солісток та окремих танцювальних і хороших сцен-картин.

Диригував 12-членною оркестрою Української Опері, добре зіграною і звучною (концертмайстер Христов Маджар) майстер своєї справи Лев Стругацький. Режисер вистави — Микола Голідиш, знання і талант якого відчувалися у кожній сцені вистави. Танцювальні точки з талантом виконав ансамбль „Таврія“, хореограф Микола Жуковин. Декорації, над якими працювали кілька мистців, справляли враження живої природи України; хата з іконами і зброєю перенесла глядачів у минуле України, в часи російської царської окупації. Достовірна ноша героїв „Катерини“, мішаного Оперного Хору, воїнів та ін. — лише частково належить Корпорації, решту було випозичено в костюмні п-ва Куликів у Нью-Йорку. Хормайстер проф.

Добре видана, змістовна, ілюстрована програмка трьома мовами (українською, англійською і французькою) додавала високого мистецького поєму цьому незабутньому вечору, який шляхом чудової мови національного мистецтва нагадав глядачам про минуле й сучасне в історії стосунків між Росією та нашою Україною.

Економічно з цього вечора Корпорації „Українська Опера“ зазнала великого фінансового недобору, хоча оперу поставлено при допомозі Мистецької Ради штату Нью-Йорк.

Василь Гальченко

Вечір розваги в Елизабеті

24-й відділ СУА в Елизабеті, Н. Дж., влаштував у неділю, 15-го жовтня ц.р., Вечір слова і пісні. Відкриваючи цю товариську зустріч, змістом якої була культурна розвага, імпресивна референтка, п-і Галія Мельничук, змістовним і теплим словом надала тон, що тривав до кінця програми.

Розповідь ред. Ярослава Заремби про легендарну Марусю Чурай була монотонною, літературною, побутовою, історичною і легендарною, автор якого з постійним хистом пов'язав в одну цілість і так передав присутнім, що всі без винятку, слухали не тільки з великим зацікавленням, але, не рідко, й зі ширим зворушенням.

Гарний настрій на залі поглибив ще маестро Роман Левицький своєю „му-

зичною ілюстрацією“. Відповідно підібраними піснями, при власному майстерному аккомпаніменті на бандурі, він не тільки „на крилах пісні“ переносив нас думками в рідне минуле, але й захоплював усіх красою голосу й мистецтвом співу.

Як ілюстрацію до головної теми, Галина Король прочитала ще й кілька Марусиних віршів-пісень (вони, чепурною книжечкою п. з. „Дівчина з легенди — Маруся Чурай“, вийшли в Києві в 1974 році).

На закінчення союзники гостили присутніх, членів і гостей, чаєм-кавовою і солодким. В оголошенні і довгий товариський гуртчик за столами можна було почути таку загальну думку: шкода, що таких гарних вечорів у нас так мало.

Галина Король

Загальні Збори Об'єднання колишніх Вояків Українських Армій

У суботу, 14-го жовтня 1978 року відбулися Загальні Збори Об'єднання колишніх Вояків Українських Армій в залі „Трибуна“ у Філадельфії. У них взяли участь представники відділів: Філадельфії, Нью-Йорку, Бостону, Чикаго, Клівленду, Джерзі Сіті, був теж представник Лос-Анджелеса.

Збори відкрив І. Поритко, колишній заступник голови ОБВУА, а по смерті бл. п. В. Галана, став головою. Він привітав всіх присутніх і повставив за місцем та хвилюючо мовчавши вшановано тих, що відійшли в засвіти.

Опісля обрано президію Зборів, до якої увійшли: п. Гордішинський (Чикаго), як голова, о. митр. В. Головінський і інж. К. Гусак (Бостон) — заступники і Володимир Мацьків — секретар.

Після молитви, що її провів о. митр. Головінський, обрано комісії: Мандатну, Номінаційну і Резолюційну та приступлено до звітів Управи. Перший виступив голова п. І. Поритко: він зазначив, що не вважаючи на поважні труднощі, які були на протязі 3-річного періоду, зроблено багато доброго. Великою трудностю є те, що членів в ОБВУА меншає кожного року, бо всі вони є вже в поважному віці і багато з них вмирає. Коли три роки тому, в часі останніх Загальних Зборів було 486 членів, то сьогодні їх є лише 363. Дуже багато доброго зробила Співільна Служба Комбатантів, яка допомагала і допомагає фінансовими допомогами потребуючим учасникам Українських Армій. Роблено заходи до об'єднання всіх комбатантських організацій (дивізійників, унітів та інших), видавано „Вісті Комбатанта“, роблено заходи, щоб організувати репрезентативні архів різних документів та виконало багато інших важливих справ.

Опісля відбулася спільна перекуска.

В. М.

Об'єднання лісників відбуло

Річні Загальні Збори

Дня 7-го жовтня ц. р. відбулися в Нью-Йорку Загальні Збори Об'єднання Українських Лісників і Деревників. Збори відкрив голова — лісмайстер Роман Кобринський. На його внесок присутні вшанували пам'яті померлих в останньому році Об'єднання, а саме П. Чудовського, О. Барана, С. Захвалівського і І. Зваричука. Зборами проводила Президія у такому складі: голова П. Ясеського, секр. С. Кравченка і членів А. Гудзовського і М. Чаповського. До Мандатної комісії обрано Я. Косановського, А. Шмерковського і М. Драганчука. До Номінаційної комісії ввійшли Е. Бачинський, П. Ушак і Л. Пришляк. У своєму звіті лісмайстер Кобринський згадав про діяльність Об'єднання в останньому доповідному році, а саме про влаштування в Літературно-Мистецькому Клубі в Нью-Йорку Літературного Вечора з мистецькою тематикою, на якому члени Об'єднання зачитали свої мистецькі переживання в лавіях на рідних землях. У липні ц. р. влаштовано літню зустріч в граді в Гантері, в якій взяли численну участь члени Об'єднання і запрошені гості, що прибули з різних сторін Америки та навіть з далекої Венесуели.

Як одночасний редактор „Вісника“ — єдиного лісницького українського журналу у вільному світі, Р. Кобринський з'ясував роль цього журналу, що єднає наших членів тут на чужині. В ньому друкуються студійні статті з різною тематикою, описи праці наших колег, їх письменницького проби, рецензії, комунікати та організаційні справи. Уклад „Вісника“, що з'являється двічі у рік — на Різдво та на Великдень, усистематизовано та представлено на відповідному високому рівні. З черги скарбників Д. Геча подав фінансовий стан Об'єднання та умотивував поодинокі приходи та розходи у доповідному році.

У дискусії присутні висказалися з признанням про

доконану працю Управи і редакції „Вісника“, а уступаючи Управі уділено абсолютну більшість за аклямацію. По складенні звіту мандатної комісії, Номінаційна комісія поставила внесок на вибір нової Управи на наступний рік. З уваги на те, що 81-річний лісмайстер Р. Кобринський не хотів далі вести праці голови Товариства та редактора „Вісника“, і переїхав на повну еміграцію. Збори обрали новий склад Управи, а саме: С. Дорош — лісмайстер, Д. Геча — скарбник, С. Кравченко — секретар. На членів Управи обрано: П. Ясеського, Р. Якимовича, А. Шмерковського і М. Драганчука. До Редакційної Колегії „Вісника“ ввійшли Я. Зубаль і А. Гудзовський, до Контрольної комісії: голова Р. Кобринський та члени П. Ушак і Л. Пришляк.

Беручи до уваги заслуги в розвитку Об'єднання і піднесення рівня та тематики журналу „Вісника“ — Збори обрали одноголосно інж. Романа Кобринського почесним лісмайстром Об'єднання.

У розваговій частині вечора, яким проводили П. Ясеський і П. Ушак відбулася спільна вечеря з учасниками лісників та запрошеними гостями. При тій нагоді новоназначений почесний лісмайстер Об'єднання інж. Роман Кобринський щиро подякував в окремому слові, за так велику честь і піднес тост на благо членів Об'єднання та запрошених гостей. Архитект д-р І. Зячч переддав привіт від Товариства Українських Інженерів Америки, а в часі вечері слово забирали такі панове: Островецький, Дорош, Косовський, Бачинський, Ясеський, Чаповський, Гудзовський і Ушак. У дружній атмосфері присутні перетворились на спільний вечір до пізніх годин ночі.

Годиться також з призначенням відмітити, що перед початком Зборів панове Юліан і Евстахій Бачинські гостили членів Об'єднання окремою перекускою.

Р.К.

Чікаго в обороні політв'язнів

Наші серця наповнюються шляхетною гордістю, коли чуємо чим раз частіше про героїчний змаг наших нескорених-одремжених, політичних в'язнів в Україні. Але до почуття національної гордості долучається гнів і досада на нечувані, жорстокі вирокі московських окупационних судів за любов до своєї Батьківщини, до України.

Повіща питата взята з листа-запрошення чікагського відділу Українського Конгресового Комітету Америки до громадського активу Чікаго взяти участь у ширшій громадській нараді, яка відбулася у п'ятницю, 6-го жовтня ц.р. в приміщенні П'ятого Конгресу Готелю. Як з'ясував у вступному слові д-р Мирослав Харкевич, голова місцевого відділу УККА, цілком наряди було створити окрему Комісію Оборони Українських Політичних В'язнів для активізації найширших кіл української громадськості на полі енергійної підтримки оглядом акції в обороні тих, які нікого більше у широкому вільному світі за собою не мають, для координації дій існуючих починів в тому напрямку та для поширення цієї акції у всій українській діаспорі при допомозі включення українських центральних громадських і політичних організацій в цю шляхетну дію.

Д-р Куляс зачитав зворушливого листа Ірини Калінець, про долю-недолі, в умовах нарастаючого російського цинізму та непогамованого імперіалізму, мають відвагу в почутті свого українства та в обороні елементарних прав свого народу на незалежність і свободу ставати на проїзді з потужним державно-поліційним російським організмом, який своєю історією, без огляду на існуючі режими, не грівши людяністю і справедливістю і якщо в ньому приходило до якихось змін, то тільки на гірше.

У широкій, всебічній дискусії над справою українських політичних в'язнів, що її з'ясував д-р М. Харкевич, взяли участь численні присутні, як інж. Ю. Данишин, о. шамб. Свишук, конгресмен д-р Борис Антонович, п. Войнич від молоді, дир. Сенчишак, о. монс. Леськів, дир. Вигінний, мгр Нічай, пастор О. Гербузоу, о. протопрезвітер Білецький, дир. Р. Миших, та інші, думки яких та проєкти склалися на краще зрозуміння не тільки долі самих українських політичних в'язнів в Україні і на просторах всього СРСР, та можливості всебічної допомоги для них так матеріальною, як зокрема моральною і політичною, — але викликали теж оживлену аміну поглядів щодо метод та шляхів задуманої акції.

І хоча загально українська громадськість розуміє суть боротьби за волю українського народу, все таки треба б їй далі наголосувати моменти, які вимагають остаточної ясності між нами самими, а саме факт, що в союзовому праводстві, накиненому всьому так званому Союзу СРСР російською політичною верхівкою, кожен, хто заявляє себе проти офіційної лінії партії і окупаційної системи, є ворогом держави у кримінальному розумінні того слова, тому в СРСР офіційно немає політичних в'язнів. У цю групу входять всі, переслідувані за свої національні і релігійні переконання та свої політичні погляди, що виникають, цілком зрозуміло із факту, що в СРСР не можна досягти особистості, релігійної чи національної свободи без політичної боротьби проти існуючого стану з повним усвідомленням, що спричинником і носієм цього фактичного стану є російський народ. Тому для героїв цієї боротьби залишається тільки назва „політичні в'язні" і всякі додатки тут зайві.

В цілому світі в'язні поділяються тільки на кримінальних і політичних і ніхто не вносить поняття, наприклад, про в'язнів релігійних, бо це само собою замикається в політичній боротьбі за свободу під кожним оглядом. Може це з'ясування допоможе нашим

церковним колам повністю приступити, а навіть очолити шляхетну акцію оборони наших політичних в'язнів, які самозрозуміло, за словами хоч би тільки Девка Лук'яненка, воюють також за повну релігійну свободу в аспекті боротьби за волю українського народу.

Друге питання, яке вимагає остаточної ясності, це назва „дисиденти", якою так широко оперує світова, чужинна преса. Ця назва повністю відноситься тільки до самих росіян і частини жидів, з яких перші змагаються тільки до здобуття деяких полегх в ділянці особистості свободи та зв'язаних з цим проблем більшої свободи слова, віросповідання і громадського життя, а другі бажують вийти з СРСР до Ізраїля, чи у широкій, вільний світ. Російські дисиденти не борються за визволення російського народу, бо російський народ має свою державу, офіційна назва якої „Советський Союз", чи „СРСР", є тільки знаряддя російської імперіалізму, придуманим свого часу на прикриття його дійсної цілі, а саме збереження і поширення російської імперії. Поневолені народи на просторах так званого СРСР не борються за полегх в рамках існуючої імперіалістичної системи, тільки за повне визволення від російської окупації і тому їхні активісти не є жадними дисидентами. Це є справжні борці за волю і кожний, хто називає їх дисидентами, робить їм кривду. На це треба звертати велику увагу, бо ніщо не є так важливе у політичній боротьбі, як повне зрозуміння дійсного стану і суті боротьби. Це мусить сьогодні розуміти кожен українець у світі і зокрема — український громадський та політичний актив.

Збори запросили на почесних патронів Комісії Оборони Українських Політичних В'язнів — Пресвященнішого Владика Константина, Архiepіскопа Української Православної Церкви в Америці, Пресвященного Владика Ярослава, Єпископа Української Церкви, та Високопреподобного Олексія Гербузоу, Пастора Української Бapтистської Церкви — та встановили, що головою Комісії є кожночасний голова Відділу УККА в Чікаго. Далше, збори вибрали персональний склад Комісії в числі 22 осіб і її координатора в особі конгресмена д-ра Бориса Антоновича, члена легістатури стейту Іллінойс — через акумуляцію. Відповідні резолюції, що охоплюють повністю суть порушених справ, оформила окрема Резолюційна комісія з інж. Мироном Гриневичем на чолі, а їх зачитала зборам п-і Юзефович. Резолюції прийнято одностайно і без змін.

На внесок дир. Р. Мишиха, збори склали прилюдні gratulacii Управі місцевого відділу УККА, з його головою, д-ром М. Харкевичем на чолі, за виявлену ініціативу в такій важливій справі, а в кінцевому слові голова нової Комісії, д-р Б. Антонович ствердив, що Комісія розгорне широку акцію так званого українського громадянства.

Закриваючи збори, д-р М. Харкевич, виступив надію, що за прикладом Чікаго підуть всі інші осередки українського поселення у світі, як теж українські центральні організації і Світовим Конгресом Вільних Українців включно.

Л. Рихтицький

Трентон у поклоні Патріархові

Заходами Відділу за Патріархат у Трентоні, Н. Дж., у неділю 15-го вересня ц.р. відзначено Божественною Літургією та Ювілейним концертом дві знаменні події: 15-річчя вимири Патріархату для Української Католицької Церкви на II Ватиканському Соборі та 10-річчя відвідин Трентону Блаженним Патріархом Йосифом.

Св. Літургію відправив парох місцевої української католицької церкви о. Ярослав Федик. Програму концерту, що був на високому рівні, виповнили мисесві та позамісесві прелегенти й мистіці. Сцена гарно прибрана великим портретом Патріарха Йосифа, квіттям, ювілейними датами та вишивками вневпалу про дбайливу підготовку імпрези. Концерт відкрила голова місцевого Відділу за Патріархат мгр Дарія Кузик згадкою про нещадного померлого папу Івана Павла I, що в 1975 році, як патріарх Венеції, сердечне гостив у своїй палаті нашого Блаженнішого та проявив багато зрозуміння до змагань за Помісну УКЦеркву. Молитвою „Отче Наш" прелегента закінчила свою зворушливу свелюгію про Великого Покійника. Приявні під проводом п. Івана Головки відспівали релігійний гимн „Боже вистулуй благання". Парох о. Я. Федик коротко загадав про чудесне прибуття із заслання на II Ватиканський Собор Іх Блаженства Патріарха Йосифа та його героїчний виступ на цьому Соборі в обороні гнобленого Московського українського народу та її Церкви з проханням відновлення Київсько-Галицького Патріархату.

О. Мартин Канава з Філадельфії, Па., у своїй довшій основною продуманій та базованій на численних джерелах доповіді навів багато історичних доказів, що українська нація постійно боронилася помісності своєї Церкви. Не зважаючи на те, що прелегент є сином батьківських роджених тут, його доповідь визначалася зразковою українською мовою. У його словах був сильний глибокий піетизм до УКЦеркви, її Первоієрарха та до ук-

раїнського народу. Присутні слухали з великим зацікавленням доповіді о. Канава на мало, або й зовсім невідомими загальні епізодами з минулого української Церкви. Побажанням є, щоб ця доповідь появилась друком для широкіх кіл українського громадянства.

Молоденька, 17-річна, Меланія Купчинська, смичковий віртуоз, при фортепіановому супроводі п-і Лорі Адлер відіграла Лисенка „Українська Репродукції" та Сан Сена „Інтродукції до Рондо Капрічозо". Своєю мистецькою грою, багатством динаміки й своєю цінною поведінкою талановита скрипка зворушила слухачів. Глибоке признание її батькам, зокрема проф. музики Яремі Купчинському, колишньому голові Американської Асоціації Учителів Смичкових Інструментів, а тепер інспектору музичних шкіл, що зумів талант своєї доні піднести до таких вершин.

Вийнятки з промови Блаженнішого в часі II Ватиканського Собору та важливіші коментарі про що небуденну подію італійської і світової преси проправно українською мовою прочитала пластунка Ірина Сеніх.

Чергова точка відомої громадянської молоді п'яністки Уліти Ольшанівської з причини неспівзвучності перешкоди не відбулася.

Гість із Едмонтону о. радник Володимир Тарнавський, що минулого дня звінчав у Трентоні молоді українську пару, на запрошення голови Відділу з великою переконливістю закликав усіх твердо відстоювати помісність УКЦеркви, бо „коли ми не промовимо, то заговорить камінь".

„Молитвою за Патріарха" закінчено цей дуже вдалий та будуючий концерт. Слід підкреслити не звичайну активність і всебічну службу великої ідеї Патріархату та українській справі голови Відділу мгр Дарія Кузик. Окрема подяка інж. Іванові Микитині за мистецьку декоративну сцену та всім, що причинилися до відзначення ювілейних святкувань.

Ол. Татомир

Успіхи українських молодих лікарів

Д-р Стефан Павло Козак

Молоді лікарі, д-р мед. Наталія Роксолія Гик-Козак та її чоловік д-р мед. Стефан Павло Козак завершили свої медичні студії у Вашингтонському університеті в Ст. Люїс, Мо., в 1974 році.

Наталія — це дочка мгр фармацевти Марії та д-ра прав і медицини Стефана Гика, замешкалі в Грінгвуді, Іл. Стефан — це син бл. п. Йосифа Козака та інж. хемії Франк Маріс, замешкаліх у Ст. Люїс, Мо.

У роках 1974-1977 Стефан і Наталія відвідували резидентуру з родинної практики в університеті Іова, Іова Сіті, стейту Іова, що її завершили дипломом та сьогодні вони є лікарями-спеціалістами з родинної практики.

Від вересня 1977 року Наталія і Стефан працюють по своїй спеціальності у Спрінгфілді Клінік, Спрінгфілд, Іллінойс. Це приватна, добре вивірена, клініка, що нараховує сорок лікарів, спеціалістів із різних діянь медицини.

У вересні 1977 року Південний Іллінойський Медичний університет у

Д-р Наталія Гик-Козак

Спрінгфілді, Іл. запросив Наталію і Стефана вчити медичних студентів та лікарів резидентів. Університет надав Наталії та Стефанові офіційний титул: клінічний асистент професор медицини.

Від серпня 1977 року Наталія і Стефан працюють у приватній клініці, а також у згаданому державному університеті. Вони є активними членами Американської Медичної Асоціації та Американської Академії Родинної Практики. Вони також є членами лікарської персоналу у Ст. Джон та меморіал шпиталів.

Під час річної конвенції Американської Академії Родинної Практики, що відбулася від 22-го — 25-го серпня 1978 року в Ст. Франсиско, Каліфорнія, Академія відзначила Наталію і Стефана спеціальною грамотою призначення за їхню педагогічну працю у університеті.

Батько Наталки д-р Стефан Гик склав 10 000 дол. на Український Вільний Університет.

Д-р Павло Пундій

Престольне свято УПЦ в Кліфтоні

Парафія, церква якої, має своє свято Покровителю Небесну Царицю-Пресвяту Богородицю, святкувала в неділю, 15-го жовтня ц.р., свій Престольний празник Св. Покрови, що припадає на день 14-го жовтня, але з деяких причин святкувало його в чергову неділю.

Службу Божу очолював Пресвященний Архiepіскоп Марко, яка розпочалась в годині 9:30 зустріччю Пресвященного Владика. Співав парафіяльний хор під диригентурою фахового диригента проф. С. Вожаківського; хоча чисельно невеликий цей хор, але зіспіваний. Співався піснотвор з знамих українських композиторів, як Бортнянського та інших, впливаючи на духовні почуття вірних. Проповідував Пресвященний Владика. У змістовному слові він навістив із якою глибокою вірою й любов'ю в Україні почитали й шанували цей великий празник Покрови Пресвятої Богородиці. На честь Богородиці Св. Церква служила вчорашній Акафісти, в якій є глибоко змістовні слова молитви-звернення до Матері Божої.

По Службі Божій усі парафіяні й гості зішли до церковної залі, де на них чекали гарно накриті столи, прикрашені букетами живих квітів та святковий обід, що його приготувало нестомне Сестрицтво очолене трудолюбивою Марією Войтук. При вході на залу Владика Марка й настоятеля о. Івана, хор привітав Владика піснотвор „Ісповідається деспота" і зараз же розпочалась мистецька частина свята.

Парафіяльний хор під диригентурою проф. С. Вожаківського, відспівав три духовні пісні: „Хвалить ім'я Господнє" — музика Виноградова, „Величай душе мою Господа" — музика Мясникова, „Отче наш" — музика Бортнянського. Після цієї молитви, Владика Марко, поблагословив трапезу й усі присутні стали споживати обід. Під час обіду секретар парафіяльного ради, сказавши коротке слово, привітав присутніх із святом.

Другу частину програми мистецького виступу виконав виступом родини п-а Шепків, як бандуристів. Пані Ганна Шепко, вона ж і активна співачка-сопрано церковного хору, виступила зі своїм синочком Максимом і донечкою Галиною, як тріо бандуристів.

Вони відіграли на бандурах, співаючи декілька народних пісень, кульмінаційною точкою була народна жартівлива пісня „Каченята". Цією піснотвор та грою, молоденькі бандуристи — Максим та Галина, захопили всіх слухачів так, що поспішали рясні оплески. Молодий виконавець Максим, захоплений залом, на додаток показав, ще свої здібності робити всілякі фокуси, чим викликав, ще більше захоплення присутніх.

Після виступу тріо бандуристів, сказав тепле слово Пресвященний Архiepіскоп Марко, подякувавши всім виконавцям мистецької частини та Церковному комітетові за запрошення його на це велике Свято. Відтак Владика пригадав, щоб молитися за наших братів і сестер в Україні.

Завершенням мистецької програми був виступ чоловічого хору при українській Централі Пассейку, „Гомін" під диригентурою п. О. Кібава, який виконав ряд пісень: „Садок вишневий коло хати" — музика Гнатюшина, „Стає хмара з-за ліману" — музика Лисенка, „Віс буря" і „Карпати". Хор цієї своєї програму виконав бездоганно і зала нагородила його виконавців гучними оплесками. На цьому закінчено святкування.

Одна старша жінка, що слухала гру молодих бандуристів, сказала так: „якщо б усі батьки так розуміли почуття відповідальності перед своїм народом і Церквою за виховання своїх дітей, як пані Шепко що грала зі своїми дітьми на бандурах, то напевно Церква була б завжди наповнена батьками з дітьми, та мали б із кого поповняти хор".

І.Ш.

Д-р МІХАЙЛО ДАНИЛОК На медичні Темі

Лікарський довідник. Книжка у твердій обкладинці, яка містить 336 сторінок. Ціна 7.00 дол. SVOBODA 30 Montgomery Street Jersey City, N.J. 07303

Вісті з Відня

Концерт хору св. Варвари

Бортнянського, — „Чи Ти мене Боже забуваєш", „Тебе поем", „Отче наш" й інші Гнатюшина.

Релігійна частина кінчилась бравурним многоліттям для українського народу. — На другий платівці є композиції й обробки народних пісень А. Гнатюшина з нагоди його 70-річчя. Тут є такі твори, як „Розрита могила", — популярний „Садок вишневий" на слова Т. Шевченка, чудова „Колоскова" на слова Л. Українки, дует з хором і фортепіано „Думка" на сл. Ю. Федьковича — „Краю мій рідний" на власні слова композитора. З народних пісень увійшли: „Ой, музику дуже люблю", — „Верховино", — „Микола", — „Там у лісі на смерці", — „Ой не ходи Грицю", „Ревуха", — „Ой сад-виноград", — „Ой у полі могила", „Чабан". — В наспіваних творах висловлений і смуток і радість та веселлий ширший народний гумор, і правдива любов до Батьківщини. Солостами на платівці є: Любка Гнатюшин, Сільвія Отмар-Штайн, Надя Брейха, Борис Ямнінський, Любомир Мудрецький, д-р Ігор Тарко та д-р Губерт Фехт. Фортепіановий супровід в деяких піснях — в руках знаного нашого молодого піаніста Володимира Ратушного. Технічним керівником є, знайний з віденського радіо, інж. Альфред Цаверль.

Платівки відповідають всім вимогам доброго наспівання і запису. Релігійні пісні виконані з глибокою душею й молитовною експресією. Народні пісні мінюються різними характерами, різнобарвними образами й гармоніями й живими ритмами. Кожна пісня привносить щось нового, зацікавлює. Послухавши всі ці пісні на обох платівках, можемо сміло сказати, що щасливий буде кожний, хто зможе їх набути, — а набути можна покищо в Retore Mudryi Sofron, OSBM, Passaggiata del Gianicolo, 700165, Roma, Italia і в перезді через Відень в парафії св. Варвари.

Проща до Марії Таферль

У неділю, 17-го вересня ц.р. відбулася проща віденського українського громади до відпустової церкви в Марії Таферль, над Дунаєм у долині Австрії. Прочани враз з хористами виїхали туди автобусом, а багато родин теж приватними автом. Ізда була спрямована до колишнього конлагеру в Маутгайзен, де наслідком жорстокого гітлерівського режиму загинуло маса різного народу, а між ними і українці. Під звуки похоронного „Святий Боже" покладено вінок від усіх українських товариств в Австрії коло пам'ятника, монументу о. д-р Дзєрович відправив напихиди і сказав коротку проповідь. По зведенні конлагеру повернуло до Марії Таферль, де в цій відпустовій церкві, перед престолом Пречистої відправлено торжественну Службу Божу, з хором під управою проф. Гнатюшина. По дорозі до Відня, на запрошення президента Скальнича прочани мали нагоду звідти музей зі судном і корабельною виставкою. Тут можна було побачити кораблі, які через сторіччя були водним транспортом по Дунаю аж до Чорного моря. Музей знаходиться в місцевості Шпіц біля Дунаю. Проща закінчилась дуже присмним „Гейрідер", в поблизу музсею, серед чудової природи.

Парафіальна школа

Рік-річно перед початком шкільного року заохочують, як парох в церкві, так і вчителі наших батьків, щоб посилали своїх дітей до парафіяльної школи й учили їх української мови, пісен та обряд. Важка це справа, особливо тоді, коли батьки є мішаного подружжя. Але також, як і обсе в Україні, але не вживають рідної мови в домашньому оточенні, — діти не будуть знати своєї рідної мови. Надання в нашій школі покінчилися в червні, а тепер в місяці жовтні почалося знову. Початкунок дітей вчить вже від кількох літ наша молода вчителька

Ірина Мудрицька, а вищий курс провдає проф. Василь Колотило. Учителів оплачує парафія і Братство св. Варвари. Організацію поручено проф. Гнатюшину, який держить зв'язки поміж учителями й учнями з одного боку і з Братством та парафією з другого.

Прийняття хору

Після цілорічної праці хору св. Варвари, який співає в усі неділі і свята, дає успішні концерти і наспівав пісні дві платівки, що їх видав о. ректор Мудрий з рамені „Радіо Ватикан", — влаштувала парафія враз з Управою хору прийняття на закінчення сезону, яке відбулося 17-го червня в Штаммерсдорфі біля Відня. Місцевість відома з плекання виноградних культур. До участі запрошено також всі українські товариства Відня. Уприсмний, родинний атмосфері, в об'єднанні молоді і старших серед співи веселих пісень і многолітть проведено цей літній гарний вечір. Парох о. д-р Дзєрович подякував членам хору за їхню цілорічну працю для доброго імені нашої музичної культури і пропаганду на користь всього українського.

Відзначення о. д-ра Дзєровича

Католицька преса з 1-го вересня помістила на своїй сторінці вістку, що тодішній Вселенський Архiepіскоп Папа Павло 6-ий відзначив пароху нашої церкви, о. д-ра Александра Остайм-Дзєровича, „Шамбеляном Його Святості". Спільна Академія на пошану нашого Монсенйора відбудеться у п'ятницю 10-го листопада 1978 в год. 18:30 в залі оо. Єзуїтів Відень, І. Бекерштраße 18. В академії бере участь хор під управою проф. Гнатюшина. Академію і прийняття після неї влаштує Церковна Рада, репрезентантом якої є довгі роки д-р Роман Сас-Залозецький і Братство, головою якого є дир. Юрій Плешкевич. На академію запрошені всі Парафіяні і Прихильники нашої Української Церкви.

Дні Української Культури

Від 1-го до 3-го грудня ц.р. відбудуться „Дні Української Культури" в Айзенштадті (головному місті Бургенлянд), які влаштовують чотири українські товариства, а саме: Т-во Австрійців Українського Походження, Культурне Т-во „Буковина", Українське Католицьке Братство св. Варвари і Союз Українських Філателістів Австрії. У цих днях відбудеться виставка марок СУФА в залі замку Естергад. Спеціальний відділ австрійської державної пошти відбиватиме двомовні поштові штемпелі „першоднівки" до рідної марки. Виставка почнеться у п'ятницю, 1-го грудня від год. 8-16 -ої. У суботу 2-го грудня в год. 4-й відбудеться святочна академія з участю хору св. Варвари під управою проф. Андрія Гнатюшина. В год. 6-й в катедральному храмі Торжественна Служба Божо, що її відслужить парох церкви св. Варвари у Відні монсенйор д-р Александр Остайм-Дзєрович при співі цього ж хору. В замку будуть також показані зори українського народного мистецтва, як: вишивки, кераміка, дереворити, писанки та інші, які підготувало т-во „Буковина". Дні культури відбудуться під почесним протекторатом лянсдауптмана Теодора Кері. До почесного комітету увійшли визначні постаті австрійської Церкви та уряду. Головним промотором є голова СУФА ред. Борис Ямнінський.

Хор св. Варвари підготує пісні для нової платівки, а саме „Страсні Пісні", які ще в цьому році наспіває на стрічку. У неділю 17-го грудня в год. 10-й передаватиме австрійське державне радіо нашу Сл. Божу просто з церкви св. Варвари.

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНІ УНСОЮЗ!

Вшанували пам'ять Степана Бандери в Буенос Айресе

Буенос Айрес. — У суботу, 14-го жовтня ч. р., у вечірніх годинах, Владислав Андрій Сапелак відслужив в соборі Покрови Пресвятої Богородиці заупокійну Службу Богу та Панахиду по сл. пам. Провідникові ОУН Степанові Бандері. Участь в Богослужбі взяло понад двох сотень старшого громадянства та молоді. Організовану участь взяв СУМ.

Владислав Андрій Сапелак, який довіряв йому проповідь в якій навізав ідеали Бандери до ідеалів, які повинні жити сучасна молодь. Між іншим Владислав сказав, що „ідеали Покійного є і нашими ідеалами. Його боротьба є нашою боротьбою“.

У неділю, 15-го жовтня, в домі Філії Т-ва „Просвіта“ на Вілла Адельна, одне з передмість Буенос Айреса, відбулося відслонення бюсту Покійного Провідника ОУН. Домівка цієї Філії Т-ва „Просвіта“ названа іменем Великого Провідника та знаходиться при вул. Україна, напроти української католицької церкви св. княгині Ольги та монастиря Сестер Василінок. Околиця численно заселена українцями.

Акт посвячення довершив місцевий український

Коли кінчається час літніх вакацій та серія всяких „пикніків“ і фестивалів, а листя на деревах починає вже дещо багрянити, — тоді Український Золотий Хрест в Рочестері, — вже від кількох років, — уряджує різного роду культурні розваги.

Були вже тут: поетеса Ганна Черінь з Чикаго, журналістка Віра Ке з Лонгвуда, відбувся Ювілейний Вечір письменника Анатолія Галана з участю письменників Уласа Самчука, Володимира Скорупського з Торонто і місцевих (жиз-

Язичинська в Рочестері

жаль, за маленькими винятками, більшість рочестерців не чули і не бачили. Тож коли стало відомо про виступ Язичинської (Іванна Климовська з Філадельфії), цю вістку прийнято з великим зацікавленням.

„Вечір гумору й сатири“ з гостинним виступом Язичинської, відбувся 23-го вересня ч. р. в залі Кафетерії при церкві св. Йосафата. Гостю представили, подаючи короткий перегляд її сценічної праці, п-ї Ярослава Зелез. З короткого слова, ми довідалися, що за Язичинською є ряд успішних виступів у різних українських скупченнях ЗСА і Канади. Гумористка-сатиричка свої монологи пише сама. У них відчутний великий дар обсервації „примруженим оком“, недаром сказав Фрідріх Шіллер: „Здатність споглядати — це сила уяви“.

Пі „Подорож по Україні“, це — можна сказати — шелев сатири на тамтешні обставини. Там же і обмеження у відвідинах окре-

В Україні

ЧИТАЙТЕ, ВИЙШЛА „ЦІКАВА“ КНИЖКА

Видавництво політичної літератури України, — інформувало киян, „Культура життя“, — випустило „прежнє“ книжку — „Радянські свята і обряди в комуністичному вихованні“ У цій монографії автори навітлюють роллю і місце нової „радянської обрядовості в системі комуністичного виховання, у формуванні матеріалістичного

ПОДЯКА

З волі Всевишнього від нас у Засвіти.
дня 16-го вересня 1978 року
наш Найдорожчий МУЖ та БАТЬКО

бл. п.

ЛЮБОМИР ІВАН СТАСЮК

Цією дорогою складаю найширші подяки близькій та далекій Родині, що не жалюючи трудів та жертв прибули з близької та далекої і віддали останню прислугу Покійному.

Всім нашим Приятелям та Знайомим, що поспішили з моральною підтримкою в часі нашого горя і взяли участь в похоронних відправах.

Митрофорному о. д-рові Павлові Івахову за відправлення похоронних обрядів та Святу Літургію.

Хороші „Бурлаки“ за участь співачи в похоронних обрядах.

За прощальні слова над гробом Покійника, д-рові Михайлові Лозі від УККА, Тарасові Чмолі від хору „Бурлаки“, проф. Юрієві Кордубі, нашому родинному Патрірхові, від Родини.

Управі та Членам хору „Бурлаки“, а зокрема Тарасові Чмолі та Дозлові Пришлякові, за влаштування поминальної трини.

Паням та Паням, прізвищ яких мені годі вичислити, які не жалюючи часу ні труду приготували поминальну триню.

Тарасові Чмолі за переведення поминальної трини. За спомини про Покійного на поминальній трині, Ярославові Пришлякові від Пластової Станісії і Пластпріяті. Проф. Романові Кушнієві від референтури УСТА — Рочестер та д-рові Осинові Кравченко, другові юних і студентських літ та кузенові Покійного.

Теодозієві Пришлякові та Оксані Бережницькій за переведення збірок і Всім, що зложили чисельні жертви на Службі Божі.

Хай Всевишній в своїй благодаті нагородить Вас сторицею.

Дружина — ГАЛІНА
Діти — ДІЯНА і ПЕТРО

Замість квітів на свіжу могилу по

св. п. Любомирові Стасюкові

зложили на Патрірший Фонд:

50.00 дол. — д-р Євген і Ніла Стецькія;

20.00 дол. — д-р Теодор і Анна Небожук, Василь і Анна Федорук;

15.00 дол. — Дмитро і Етзі Яремко. Працівники лабораторії ІМКО;

10.00 дол. — Олександр і Оксана Бережницький, Зенон і Леся Коновик, Роман Конопотський, Євген і Євгенія Луківський, Василь і Анна Матух, Стефан і Ярослава Малюха, Михайло Мохнач, д-р Теодор і Іванна Парфанович, Ярослав і Оля Гордещкий, Михайло і Надія Пікає;

5.00 дол. — Ярослав Білий, Василь Сивенький, Іван Пастернак, Петро і Анна Тютюнник, Марія Паньків.

Збірка на стипендіний фонд дітям по

св. п. Любомирові Стасюкові

Зложили по:

260.00 дол. — д-р Софія Заплітня.

250.00 дол. — Олег і Дарія Чайковський.

200.00 дол. — Маркіан і Ліда Стасюк, Мико і Марта Стасюк.

110.00 дол. — Броніслав і Наталка Пруц.

100.00 дол. — ОТК Новий Сокіл, Джеррі Діон, Юрій і Марія Кордуба, Петро і Ірена Курилас, Флоренс Кейн, Ярослав і Галина Литвин, д-р Михайло Сайкевич, Ярослав і Ліда Бурсук.

50.00 дол. — Олександр і Христина Громоцький, Іван і Марія Іскало, Зенон і Леся Коновик, д-р Степан і Ольга Курилас, Володимир і Ненсі Литвин, д-р Ярослав і д-р Ліда та Рома Лашевичі, Роман Паньків, Теодозій і Галина Пришляк, Василь Сеньків, Михайло і Оксана Салдт, Михайло Тарнавський, д-р Андрій Турчин, Богдан і Христина Шепелявий, Роман і Люба Цюлко, Евстахій Ходань, Микола і Зоя Філіпович.

40.00 дол. — Ігор і Ольга Чмола.

30.00 дол. — д-р Семен і Ірена Дорошак, Любомир і Галі Кручовий, Петро і Степанія Мурій, Омелія і Дарія Мурій, Корнель і Степанія Пришляк, Ярослав Пришляк, Василь і Мирослава Райца, Тарас і Ірена Чмола.

25.00 дол. — Пластпріяті, Юліан і Олександра Вагнер, Станіслав і Зеня Ващак, Микола Єйна, д-р Осип і Оксана Кравченко, Степан і Люда Коритко, Василь і Ніла Манділій, Богдан Пашковський, Петро і Ірена Остапчук, д-р Едвард Сулковський, Володимир і д-р Марія Юркевич, д-р Богдана Свистун.

20.00 дол. — Мирон і Уляна Бабюк, п-во Ващураки, Любомир і Соня Головатий, Богдана Долішня, Віра Еліна, Федір і Емма Іскало, Люся і Ангеліна Ляшук, Микола і Віра Мальчевський, Михайло Миськів, Ігор і Марія Піцун, Петро і Анна Поліщук, д-р Роман і Богдана Топольницький, Юлія Паньків.

15.00 дол. — Микита і Василіна Остапчук, Борис і Оксана Шарван.

10.00 дол. — д-р Андрій Дячук, Василь Бурда, Олександр і Оксана Бережницький, Онуфрій і Галина Білоголовська, Ярослав Гулик, Ірена Гнатик, Ігор Гіль, Зенон і Ксеня Депутат, Михайло і Теодозія та Олег Депутати, Волтер і Бася Дудка, Юрій Войчак, Степан Головатий, Марта Еліна, Л. Коритко, Володимир Копистанський, Михайло Ляляка, Марія Матух, Ігор і Валентина Матух, п-во Мацьків, Тадей Михасків, д-р Михайло Лоза, д-р Іван Мосійчук, п-во Печончик, п-во Панасевич, Василь і Параскевія Сметанюк, Роман Федік, Євген Філіппів, Рішард і Данусь Хутко, Волтер Хутко, Роман і Степанія Щуровський, Ілько Новіцький, Петро і Анна Тютюнник, Степан і Слава Шмица.

5.00 дол. — Фріц Арменат, п. Бугай, п. Вітрик, п-ні Васильківська, Галина Волошенюк, Дмитро Дранка, Богдан Дусанський, Джек Дженнінгс, Гаррі Екгард, Анна Кордубель, Михайло Козар, Ольга Ловні, В. Коваль, Осип Залеський, Р. Шейфер, Петро Пуцук, Анна Яцишин, Андрій Стасюк, Й. Худик.

Увага!

Увага!

ЗАЙШЛА ЗМІНА В ДАТІ

ОРГАНІЗАЦІЙНИХ ЗБОРІВ Окружного Комітету Відділів УНСоюзу Нью Гейвену

Збори відбудуться
в неділю, 19-го листопада 1978 року
о год. 5-й по пол.

в залі Українського Народного Дому
при 961 Ветерсфілд Авеню, ГАРТФОРД, Конн.

НА ПОРЯДКУ НАРАД:

1. Відкриття.
2. Перегляд-перевірка організаційної праці Окружн за останніх 10 місяців.
3. Обговорення осінньої кампанії, метою якої є придбати 2,000 нових членів до кінця цього року.
4. Обговорення загальних союзних справ.
5. Внески, запити і закриття зборів.

У зборах обов'язково повинні взяти участь члени Окружної Управи, Урядовці і Конвенційні Делегати УНС наступних Відділів:

12, 23, 52, 54, 59, 67, 68, 84, 101, 138, 207,
253, 254, 277, 350, 370, 387, 390, 414.

У зборах візьмуть участь:

д-р Іван Фліс, головний предсідник УНС
проф. Іван Телюк, головний контролер УНС

ЗА ОКРУЖНУ УПРАВУ:

проф. Іван Телюк, д-р Михайло Снігурович
почесний голова голова

Тарас Сливинський, Василь Добчанський
секретар касир

1908 1978

70-літній Ювілей 217-го Відділу УНС „Братство св. Йосафата“ у Рочестері

В неділю, 12-го листопада 1978 року,
о год. 3:30 по пол.

відбудуться святкування

70-ЛІТНЬОГО ЮВІЛЕЮ ВІДДІЛУ

получені з БЕНКЕТОМ
в залі Кафетерії церкви св. Йосафата
в Рочестері, Н. Й.

У святкуваннях візьме участь
головний предсідник УНСоюзу

д-р Іван Фліс.

До участі у святкуваннях запрошуватимуть членів УНС,
місцеві Організації та Гостей —

УПРАВА ВІДДІЛУ:

Теодор Кубарич, секретар

Константин Шевчук, голова

Стефан Мартинюк, касир

Окружний Комітет Відділів УНСоюзу в Балтиморі, Мд.

повідомляє, що

в неділю, 12-го листопада 1978 року,
о год. 3-й по пол.

в Домі св. Софії

при 2615 30-та вул. Панічний Захід, ВАШІНГТОН, Д. К.

відбудуться

ОРГАНІЗАЦІЙНІ ЗБОРИ ОКРУЖИ

НА ПОРЯДКУ НАРАД:

1. Відкриття.
2. Перегляд-перевірка організаційної праці Окружн за останніх 10 місяців.
3. Обговорення осінньої кампанії, метою якої є придбати 2,000 членів до кінця цього року.
4. Обговорення загальних союзних справ.
5. Внески, запити і закриття зборів.

У зборах обов'язково повинні взяти участь члени Окружної Управи, Урядовці і Конвенційні Делегати УНС наступних Відділів:

15, 34, 55, 81, 148, 260, 290, 320, 337

У зборах візьме участь

Василь Оріховський, головний організатор УНС
за ОКРУЖНУ УПРАВУ:

Богдан Ясинський, голова

Остап Зенюк, секретар

Іван Малко, касир

БОГ і УКРАЇНА!

ХІ СВІТОВИЙ КОНГРЕС СУМ Співки Української Молоді

Елленвілл, Н. Й. — 17 - 18 - 19-го листопада 1978 р.

ЧЕСТЬ УКРАЇНИ — ГОТОВ БОРОНИТИ!

ПРОГРАМА

П'ятниця, 17-го листопада 1978 р.
Регістрація делегатів — 10:00-12:00

Перша Сесія

1. Молитва і відкриття Конгресу — 12:00-12:15.

2. Вибір Президії — 12:15-12:30.

3. Прийняття порядку нарад і правил Конгресу — 12:30-1:00.

4. Відчитання і прийняття протоколу з 10-го Світового Конгресу СУМ — 1:00-1:45.

5. Доповнення і вибір Комісії — 1:45-3:00

а. мандатно-верифікаційної

б. організаційно-статусової

в. виховно-юнацької

г. вишколу дружинників

д. номінаційної

е. інформаційно-роз'яснювальної

ф. фінансово-бюджетової

с. програмово-резолюційної

Обідова перерва — 3:00-4:00.

Друга Сесія

6. Звіт мандатно-верифікаційної комісії — 4:00-4:15.

7. Звіт Центральних Органів СУМ — 4:15-7:45.

а. Голови і членів Центральної Управи

б. Голови Центральної Контрольної Комісії

в. Голови Центрального Товариства

г. Голови Центрального Товариства

Замітка: Автобус на оселю виїжджає в год. 9-й рано в п'ятницю, 17-го листопада 1978 р. з-під дому УФО в Нью Йорку.

Вівторок перерва — 7:45-8:30.

8. Дискусія над вітаннями — 8:30-10:30.

9. Удільнення абсолютній уступачим Органам ЦУ СУМ — 10:30-10:45.

Субота, 18-го листопада 1978 р.

Третя Сесія

10. Програмові доповіді — 9:00-12:00

11. Запити і дискусія — 12:00-1:00.

Обідова перерва — 1:00-1:45.

12. Праця по комісіях — 1:45-3:15.

Четверта Сесія

13. Звіт комісії — 3:15-4:30

Перерва.

Коктейль — 7:00-8:00.

Конгресовий Бенкет, Привіт Конгресові і Товариства Забава — 8:00

Неділя, 19-го листопада 1978 р.

Богослуження — 9:00.

П'ята Сесія

14. Дискусія над звітами Комісій — 10:00-12:00.

15. Затвердження змін і правил Конгресу — 12:00-1:00.

Обідова перерва — 1:00-1:45.

Шоста Сесія

16. Вибір нових Центральних Органів СУМ — 2:00-3:00.

17. Затвердження бюджету — 3:00-3:30.

18. Прийняття постанов і резолюцій — 3:30-4:00.

19. Окремі внески і запити — 4:00-4:30.

20. Закриття Конгресу — 4:30-5:00.

СВІТОВИЙ КОНГРЕС ВІЛЬНИХ УКРАЇНЦІВ

З НАГОДИ ТРЕТЬОГО КОНГРЕСУ
владштовує

ВЕЛИКУ ВСЕУКРАЇНСЬКУ МАНІФЕСТАЦІЮ

В ОБОРОНІ ПРАВ УКРАЇНИ І ПОНЕВОЛЕНИХ
МОСКВОЮ НАРОДІВ — ЗА ДЕКОЛОНІЗАЦІЮ
СССР

в неділю, 26-го листопада 1978 року, Нью Йорк, Н. Й.

ЗБІРКА в год. 1:30 по полудні біля готелю Амерікана на 53-й вул., між 7-8 Аве.
В ПРОГРАМІ — похід по 6-й Аве. до совєтської місії; В КОРОТКІЙ ПОЛІТИЧ-
НІЙ ЧАСТИНІ виступлять визначні українські дисиденти і американські політичні діячі.

Закликаємо все Українське Патріотичне Громадянство, а зокрема Молодь, всього Вільного Світу масово взяти участь у Маніфестації, доказуючи тим, що доля наших Сестер і Братів в Україні є нам близька і дорога.

КОМІТЕТ ОБ'ЄДНАНИХ УКРАЇНСЬКО-
АМЕРИКАНСЬКИХ ОРГАНІЗАЦІЙ ВЕЛИКОГО НЬЮ ЙОРКУ
ГОСПОДАР МАНІФЕСТАЦІЇ

З нагоди Третього Світового Конгресу відбудуться:

а) ВЕЛИКИЙ КОНГРЕСОВИЙ КОНЦЕРТ в Карнегі Гол, четвер, 23-го листопада 1978 р., год. 6:30 веч.

б) КОНГРЕСОВИЙ БЕНКЕТ в готелю Амерікана, субота, 25-го листопада 1978 р., год. 7:30 веч.

Божі труби

(Закінчення зі стор. 2)

було Куріло. Мав він буйну чуприну, співаючи, достойно відкашлювався, голос у нього був неокреслений і скрипучий. Якось співав він вночі. На стирхах почув у нього: „Наше беззаконня назриши...“ Мені це сильно сподобалося, що він із „Аше“ — яке ж докладно знав, бо співав я диаканом із ценими в Бучачі, — зробив „наше“, яке в літературній мові є натше, а селяни казали „наше“. І от, у Швейкові вперше почув я сільського дяка.

Багато наслухався я таких дяків у Зарваниці, куди ходив я — інколи іхав — із моєю матір'ю до чудотворної ікони Божої Матері. Там у Зарваниці часто можна було почути сущий попис дяків: кожен із них старався співати — якщо то був спів — краще, умніше, сильніше. Тут треба підкреслити, що в Галичині кожна „парафія“ — за моїх дитячих і юних літ — мала свій напів, свій стиль дяківства. Однострільно, доладно, культурно, — було це в Крехові, чи в Жовківці, чи в Бучачі, в Лаврові, в Кристині, у Добромилі, — співали тільки в монастирях Отців Василіян: напів був уміло, згідно з традицією оформлений, сперт на старовинних книгах „пнін“; вночі ж утрень мали свій напів, а Служба Божя мала свій напів прошесть та „Господи помилуй“, „Подай, Господи“, чого наші американські дяки любонь не знають. А ті „Світе тихий“ чи „Нині отпущаші“ були величчю, могутні, незабутні. Очевидно, співали тільки в тій святій, від св. Ольги почавши, нашої, церковно-старослов'янської мови, матері нашої живої мови. Правда, всюди й часто можна було почути якесь перекручене слово. Та, чи наше село та й місто хіба не перекручує слів, а то і зміняє їх і в наші, „живий“ мові? Це ж притаманне для кожного народу. Ось, декілька таких родзинки: Никифор, Святий, Кипрія, Параскевія, Агнія в нашої мові Нечипір, Явтух, Купрія, Приська.

Галка та й інші Ярини й Івги. Але в тій нашої святій мові то й кожне перекручене слово мало свій зміст, своє значіння і вагу. Берімо вечірнє „Світе тихий“... „пришеди, світ сонця на запад, виши...“ Мені це сильно сподобалося, що він із „Аше“ — яке ж докладно знав, бо співав я диаканом із ценими в Бучачі, — зробив „наше“, яке в літературній мові є натше, а селяни казали „наше“. І от, у Швейкові вперше почув я сільського дяка.

Не смію докоряти нікому, а лиш жартуючи, згадаю з тугою минуле: воно бо так не повернеться.

В Нью Йорку відбулася...

(Закінчення зі стор. 1)

Станиславів, після війни студіював хемію в університеті в Бреславі. Ерлянгені та Лювені, після чого понад 20 років був директором дослідної дивізії світової гірничої фірми Шеррит. Гордон Майнс, який тепер є виконавчим директором й віцепрезидентом з оцінок в Торонто. Зі своїми співробітниками, між якими були також українські хеміки — інж. Василь Кунда, д-р Микола Зубрицький і інші, він встановив нові методи видобування нікелю, кобальту, міді, цинку й інших металів, здобувши при цьому кількадесят патентів й опублікувавши не менше 60 наукових праць, на різних мовах і в різних країнах. Є членом багатьох міжнародних професійних товариств і одержав багато відзначень, між іншим головну медаль Канадського Металургічного Інституту, як також почесні грамоти від хемічних товариств Англії, Франції та інших країн. Є членом Національної Дослідної Ради й членом Дорадчого Комітету Металургічного канадського уряду. Від Едмонтонаського університету одержав докторат гоноріс кавза. На основі його метод побудовано ряд рафінерій нікелю в Канаді, Австралії, Південній Африці, Фінляндії та Філіппінах. Його корпорація продукує під цю пору приблизно 25 відсотків нікелю в світі.

Новообраний генеральний секретар, проф. д-р В. Ленчик, є відомим істориком української церкви, дійсним членом Історико-Філософської Секції НТШ й членом ряду наукових установ, українських й американських, Католицького Історичного Товариства, Американського Історичного Товариства, дійсного члена Богословського Наукового Товариства та інших. Закінчивши у Львові середню школу й Богословську Академію, д-р Ленчик вчителював в українських школах в Галичині й Холмщині, а згодом став професором Малої Семінарії у

Львові. Був заступником директора Технічних Школ у Холмі й у Львові й заступником директора Малої Семінарії. Після війни став професором теології в Гіршбергу. Здобувши докторат філософії в Українському Вільному Університеті при кафедрі проф. Дмитра Дорошенка, він повторив свої студії в ЗСА й здобув докторат філософії в Фордгемському університеті. Його докторську тезу на тему історії української церкви надрукувало університетське видавництво. Вчився десять років в Сітон Голл університеті, а тепер вчить в коледжі св. Василія в Стемфорді, де є водночас директором бібліотеки й музею. Є автором численних праць зі загальної та церковної історії й співробітником Енциклопедії Українознавства.

Третій член Секретаріату й його скарбник, д-р Б. Стебельський, є широко відомим громадським, містечким й науковим працівником. Від ряду років він очолює НТШ в Канаді й редагує його видання. Крім видань НТШ, він опублікував більше число статей на теми українського мистецтва й культури й під цю пору є головою світової Ради для справ культури при СКВУ. Є співробітником тижневика „Гомін України“ й активним членом ряду місцевих й крайових організацій.

Після виборів розглянено ряд актуальних справ і намічено важливі завдання: видання хроніки НТШ за останні роки, видавання Бюлетеню Секретаріату для постійного зв'язку з крайовими Товариствами ім. Шевченка, відбудовання щорічних сесій, участі делегатів Головної Ради в конгресі СКВУ, утворення Національної Ради при СКВУ й однодушно схвалено звернутися до українських науковців, щоб не розділювали своїх сил на творення нових установ, в час, коли слід консолідувати існуючі.

В Україні

ДИПЛОМИ ЛКСМ УКРАЇНИ — ПЕРУКАРЯМ

Що ЛКСМ України видає диплом різним „героям“ за їхні „подвиги“ — це відомо, але що в його обсяг діяльності входить також признавати дипломи в такій „важливій діяльності, як перукарство, важко було б повірити. Але, прочитавши оповістку в жовтневому числі київської „Радянської України“, переконаємося, що в „радянській“ Україні діються і такі чудеса. Газета інформує, що недавно відбувся „конкурс обласного управління побутового на-

селення, в якому взяли участь з усіх міст і районів області“. Під час цього конкурсу учасники намагалися зробити якнайкращі жіночі і чоловічі зачіски і „стрижки“. Після перерахування нагороджених осіб рішенням присуджено перші місця у цьому „почесному змаганні“ — їм вручено червоні стрічки чемпіонів, як також дипломи обкому ЛКСМ України та різні грамоти і дарунки.

КОЛИ ПОДРОЖУЄТЕ:

- АВТОМ власним або чужим
- АВТОБУСОМ
- ПОЇЗДОМ
- ЛІТАКОМ
- КОРАБЛЕМ

всюди і завжди хороще Вас

анцидентова грамота УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ!

Скористайтеся з виїмково доброї нагоди —

ОГОЛОШЕННЯ в Календарі — УНСоюзу на 1979-ий рік

який появиться в повному 20-тисячному тиражі „Свободи“

з нагоди 85-річчя

Українського Народного Союзу

Одна сторінка ..... \$90.00 Четверть сторінки \$33.00
Пів сторінки ..... \$50.00 Одна восьма сторінки \$20.00

Замовлення і належність проситься надіслати найдашче до 25-го ЛИСТОПАДА 1978 р.

SVOBODA

30 Montgomery Street

Jersey City, N.J. 07302

ВЕЛИКІ ЗМІНИ...

(Закінчення зі стор. 2)

військ, а спроба диктувати Румунії Москві не повелася. Тимчасово в Пекіні оголошено про ліквідацію формалізму „Червоної гвардії“, створеної під час т. зв. „культурної революції“, яку Мао використовував для терору проти всіх, хто не підтримував перманентної революції.

Це ще один крок у напрямку повного перегляду програми Мао та прагматичного підходу до перебудови внутрішньої системи країни. Потерпіла Москва також поразку у своїй політиці щодо Японії. Чотири роки велися спроби втягнути Японію у коло советської економіки, використати її технологічні можливості та капітал у Сибіру та на Далекому Сході, але японці є практичні люди, бо вони мали зноситися з Москвою, яка їх обдурила у розвитку сахалінської нафти, не повертає чотирьох маленьких островів, тому Токіо і підписав угоду з Пекіном.

Сьогодні Пекін говорить словами Тенг Гіао-пінга, що Китай і Японію пов'язують традиції на протязі майже двох тисяч літ (від VI століття — і.с.) хоч були війни, були образи, але минуле треба забути й думати про майбутнє. Прийнявши до Японії, не атакувавши її за воєнні зв'язки з Америкою, а навіть обережно підкреслив про потребу для Японії тримати міцні зв'язки з Америкою, посилили свою збройну оборону, провадити більше активну політику в Азії в

тісній співпраці з Китаєм і бути опорою проти спроб експанзії у світі т. зв. геомонізму, очевидно московського.

Сталося також ніколи не очікуване — зустріч з бундеспрем'єром Танака та візита до імператора Гірохіто і спільна фотографія двох подруг.

Розглядаючи цю візиту Тенг Гіао-пінга та його прихильні заяви в сторону Японії, треба думати, що цей крок був подиктований практичними вимогами. Адже ніхто сьогодні не може допомогти Китаєві так багато як Японія, з її високою технікою та досвідом. Японія добре знає умови китайські та розуміє психологічні настановлення його лідерів. Понад 30 років тому Японія вклала чимало заходів у розбудову Манджурії.

За сорок років господарювання в південній Манджурії та понад двадцять років всією країною, японці створили добру сітку залізниць, збудували великі заводи, зробили те, що потім в 1945 році Москва нищила, грабувала та вивозила до себе.

Тепер також треба будувати порти, прокладати нафтопроводів та багато чого іншого й платити за те сировиною-нафтою, вугіллям та різними копальничими сировинами. Для таких планів на майбутнє Китай не послухав лівих японських партій, „зрадів їх“, — як вони заявляють, — іспрацює зі своїм азійським сусідом — Японією.

ПРОМОВЧАНІЙ...

(Закінчення зі стор. 2)

своїх прерогативах зберегла елементи дійсно демократичних законів доби Державного Будівництва 1918-20 років, елементи переміщення УНР і Національної Революції, елементи державницько-революційної дії між двома війнами та в час Другої світової війни, і які дуже важливі елементи дійсного соборництва — репрезентатива всіх політичних партій і організацій зі всіх земель України.

Величезне значення реорганізації Державного Центру УНР і створення Української Національної Ради полагало це і в тому, що вона на своїй першій Сесії в 1948 році устами своїх послів заявила перед українським народом на рідних землях і вільним світом, що Державний Центр Української Народної Республіки є єдиним легітимним речником українського народу до часу, коли він — народ наш — на вільній землі встановить справедливий лад шляхом вільних виборів. Разом з тим, ДЦ УНР і після на сесії УНРади вразно заперечили т. зв. Урядові УСРР всяке право репрезентувати український народ і від його імені приймати якінебудь міжнародні зобов'язання, бо вони не є актами і зобов'язаннями українського народу, але актами і зобов'язаннями в інтересах чужої влади в Україні — російського більшовизму.

Значення реорганізації ДЦ УНР і створення Української Національної Ради 30 років тому назад важне тим, що саме тут, на чужині, силами незалежних самостійних чинників створено дійсно легітимно-правні демократичні інституції, включно із екзильним передпарламентом —

УНРадою, які мали служити символом переміщення доби УНР в Україні і одночасно для сучасної України зразком-прикладом майбутніх демократичних інституцій у вільній Україні. Також ці демократичні інституції мали залучувати перед вільним світом не тільки легітимну „континуїт“, але нашу державницьку зрілість організувати наше життя на народно-демократичних принципах. Так розглядали роллю ДЦ УНР і Української Національної Ради ті дійсно визначні політичні діячі, які і були їх реорганізаторами і дійсними творцями.

Для нашого внутрішнього життя на чужині створення Української Національної Ради було зворотним пунктом і дійсним знаменом, бо це вперше в історії останнього періоду української дії в різних землях України, різні за своїми ідейно-програмовими принципами засіли разом в українському передпарламенті в екзилі. Одночасно хочемо висловити глибоке впевнення, що прийдє скоро той час, коли маестат і прерогативи Української Національної Ради будуть повернені у згоді із тимчасовим законом із 1948 року і вона — Українська Національна Рада, як органічна і складова частина ДЦ УНР — знову стане форумом творчої співпраці всіх самостійних сил.

ВІДИЙШЛИ ВІД НАС

ІВАН ПЕТРІВ, член УНС Відд. 22 в Чикаго, Іл., помер 14 серпня 1978 на 64 році життя. Залишив у смутку дружину Анну, сина Івана і Михайла, дочку Маріанну та 10 внуків. Похорон відбувся на цвинтарі св. Миколая в Чикаго.

Вічна Память! Гелен Олек, скар.

ДЖОН ЕДЛІНСЬКИЙ, член УНС Відд. 287 в Джерзі Сіті, помер 2 жовтня 1978 на 84 році життя. Нар. 1884 р. членом УНС став 1916 р. Залишив у смутку дружину Джени. Похорон відбувся 4 жовтня 1978 р. на цвинтарі Меморі Гарденс Меморіал в Лейк Ворт, Фла.

Вічна Память! Богдан Ісєнський, скар.

РОЗАЛІЯ ЯЦЕВИЧ, членка УНС Відд. 390 в Брістоль, Конн., померла 7 вересня 1978 на 91 році життя. Нар. 1888 р. в Україні; членкою УНС стала 1935 р. Залишила у смутку родину: Дмитра, Вілліама, Івана, Марію, Міхала і Юлію. Похорон відбувся 9 вересня 1978 р. на цвинтарі св. Миколая в Терріллі, Конн.

Вічна Память! Петро Бугрич, скар.

МАРІЯ М. КРАВЧИШИН, членка УНС Відд. 35 в Чикаго, Іл., померла 12 жовтня 1978 на 53 році життя. Нар. 1926 р. в Чикаго, Іл.; членкою УНС стала 1939 р. Залишила у смутку родину: Івана і Анну, сина Дмитра, внука, сестру Анну з родиною, братів Івана і Михайла з родиною. Похорон відбувся 14 жовтня 1978 р. на цвинтарі св. Марії в Евергрін Парк, Іл.

Вічна Память! Богдан Вовчак, скар.

АНДРІЙ БОГОТОВЯК, член УНС Відд. 35 в Чикаго, Іл., помер 22 вересня 1978 на 71 році життя. Нар. в Перемислі, Україна; членом УНС став 1965 р. Залишив у смутку родину: Анну з родиною. Похорон відбувся 10 жовтня 1978 р. на цвинтарі Воскресіння в Джерзі Сіті, Іл.

Вічна Память! Е. Вовчак, скар.

ТЕКЛЯ ЛУКАСЕВИЧ, членка УНС Відд. 37 в Елізабет, Н. Дж., померла 31 серпня 1978 на 79 році життя. Нар. 1898 р. в Ісарах, пов. Рогатин, Україна; членкою УНС стала 1924 р. Залишила у смутку сестричку Миколу. Похорон відбувся 2 вересня 1978 р. на цвинтарі св. Йосифа в Корнеліс, Па.

Вічна Память! Анна Гнатюк, скар.

АНДРІЙ ФРАНЧАК, член УНС Відд. 286 в Джерзі Сіті, Н. Дж., помер 5 вересня 1978 на 59 році життя. Нар. 1919 р. у Вільке Веррі, Па.; членом УНС став 1940 р. Залишив у смутку Анну Марію і Рому Юлію Франчак. Похорон відбувся 8 вересня 1978 р. на правосл. цвинтарі св. Івана в Нантікот, Па.

Вічна Память! Павлина Валотинська, скар.

АННА КРАВЕЦЬ, членка УНС Відд. 287 в Джерзі Сіті, померла 12 вересня 1978 на 78 році життя. Нар. 1900 р. в Мекілк Роу, Пенн.; членкою УНС стала 1925 р. Залишила у смутку Дмитра А. Кравця. Похорон відбувся 16 вересня 1978 р. на цвинтарі св. Миколая в Чикаго, Іл.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

СУБОТА, 11-го ЛИСТОПАДА 1978 р.

ДЖЕРЗІ СІТІ, Н. Дж. Місячні збори Б-ва св. Ів. Христителя 270-й Відд., о год. 7:30 веч. в УНДомі. Проситься чл. прибути, віривати вкладки або посылати поштою на адресу фін. скар. — S. Ostrowsky, 29 Lexington Ave., Jersey City, N.J. 07304. Tel: (201) 432-2983.

HELP WANTED

MACHINISTS Experienced In Operating

- ENGINE LATHE
- MILLING MACHINE
- DRILL PRESS
- RADIAL PRESS
- NC EQUIPMENT
- HORIZONTAL BORING

*Planner Operator

Must do own set-ups and work from drawings with minimum supervision. Day and night shift openings available. Outstanding benefits program. Modern plant and equipment.

APPLY IN PERSON

Standard Tool & Mfg. Co.

738 Schuyler Ave. Lyndhurst, N.J. 07071

Equal Opportunity Employer

таті Мг. Лебанон в Піттсбургу, Па.

Вічна Память! Богдан Яєнський, скар.

ТАНЯ ПРИПІЛЯК, членка УНС Відд. 37 в Елізабет, Н. Дж., померла 4 жовтня 1978 на 74 році життя. Нар. 1904 р. в Чорні Ріка, Україна; членкою УНС стала 1951 р. Залишила у смутку сина Андрія і три дочки: Анну, Євгенію і Гелену, та 9 внуків. Похорон відбувся на цвинтарі св. Тертилі в Колоні, Н. Дж.

Вічна Память! Анна Гнатюк, скар.

REAL ESTATE

ХОЧЕТЕ

продати або купити дім чи пошлість в околицях New Jersey — Maplewood, S. Orange, W. Orange, Livingston, Millburn, Springfield, Short Hills, Union, Irvington — звертайтеся:

MARIE DOMARATZKY Realtor Associate & Professional Marketing Specialist affiliated with

One Ridge Realty REAL ESTATE & INSURANCE 2 Multiple Listings Systems 372 Morris Avenue Springfield, N.J. 07081 Bus. (201) 376-4822 Res. (201) 467-8118

За гарними домами в престижних околицях повітів ESSEX, MORRIS або UNION звертайтеся до

MR. J. HALY

Century 21

LIVINGSTON REALTY

155 S. Livingston Avenue

Livingston, N.J. 07039

Tel. (201) 994-1510

HELP WANTED

LEADING PHARMACEUTICAL FIRM SEEKS EXPERIENCED PERSONNEL FOR NEW PACKAGING DEPARTMENT.

IMMEDIATE OPENINGS FOR EXPERIENCED:

- PACKAGING MECHANICS
- MATERIAL HANDLERS
- PACKAGING LINE LEAD MEN
- MACHINE OPERATORS

Modern Centrally Located Air-Conditioned Facility. Excellent Working Conditions and Fringe Benefits. Advancement Opportunity.

Apply in person or by mail to:

Mr. A. Passaro

PRIVATE

FORMULATIONS, INC.

460 Plainfield Avenue

EDISON, N.J. 08817

10 A.M. — 4 P.M. Daily

(201) 985-7100

FUNERAL DIRECTORS

ПЕТРО ЯРЕМА

УКР. ПОГРЕБНИК

Займається Похоронами

в BRONX, BROOKLYN,

NEW YORK і ОКОЛИЦЯХ

КОНТРОЛЬОВАНА

ТЕМПЕРАТУРА

Peter Jarema

129 EAST 7th STREET

NEW YORK, N.Y.

ORegion 4-2568

SINKOWSKY

FUNERAL SERVICE

3535 East Tremont Avenue

BRONX, N.Y. 10465

Tel.: 863-2475

191 Avenue "A"

NEW YORK, N.Y. 10009

Tel.: 674-3630

Директор ПОСФ

СЕНКОВСЬКИЙ

Займається плануванням похоронів в календарі, похоронів в календарі, похоронів в календарі

мста. Похорони по мінімальним цінам.

Нема то, як на СОЮЗІВЦІ

також і в ДЕНЬ ПОДЯКИ!

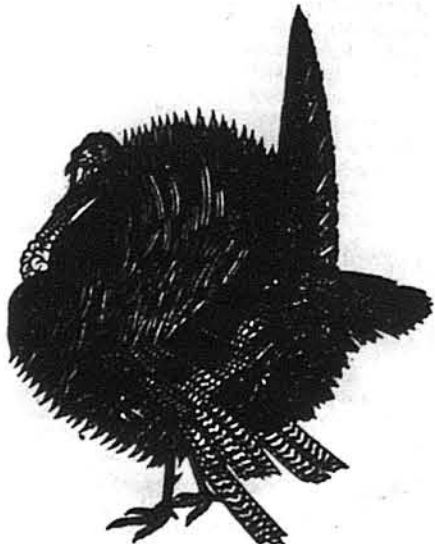
РОДИННИЙ ДЕНЬ ПОДЯКИ на СОЮЗІВЦІ

У „День Подяки“, четвер, 23-го листопада 1978, год. 1-ша по пол.

СПЕЦІАЛЬНИЙ, ТРАДИЦІЙНИЙ СВЯТОЧНИЙ ОБІД

На спеціальне замовлення ЦІЛИЙ ІНДИК для родини.

Обіди тільки на замовлення

Дереворит Я. Гніздовського

Замовлення на ОБІД прошу слати на адресу:

UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION ESTATE

Kerhonkson, N.Y. 12446 або телефоном — (914) 626-5641